PROGRAMMA ECONOMIE:

THEMA VRIJETIJDSECONOMIE

EEN ACTUELE ÉN TOEKOMSTGERICHTE BLIK OP DE VRIJETIJDSECONOMIE

JUNI 2026

In opdracht van

Gemeente Deurne

GINDER
komt het tot leven

Foto: Stichting Land van de Peel

INHOUD

Leeswijzer 4

Daarom een Programma Economie: Thema Vrijetijdseconomie 5

Deel A: waar staan we nu?

1 Het toeristisch-recreatieve DNA van Deurne 8

2 Trends & ontwikkelingen 12

3 (Economische) impact van de vrijetijdseconomie 15

4 Conclusie: waar staan we nu? 21

Deel B: waar willen we naartoe?

5 Onze ambitie 27

6 Van kansen & opgaven naar actieprogramma's 30

7 Waar gaan de kansen & opgaven landen? 35

Deel C: bijlagen

Bijlage A: Definities 40

Bijlage B: Onderzoeksverantwoording 41

Bijlage C: Ginder input-outputmodel 42

Bijlage D: Samengesteld toeristisch- recreatief product 43

Bijlage E: Beleidsanalyse 51

Bijlage F: Uitkomsten enquête en gesprekken 57

Bijlage G: Vraag en aanbod verblijfstoerisme 61

Bijlage H: Aanbod en vraag dagtoerisme 65

Bijlage I: Economische betekenis 69

Bijlage J: Werkgelegenheid 71

Bijlage K: Trends & ontwikkelingen 72

Bijlage L: Leefstijlvinder 76

Bijlage M: Doelgroepenanalyse 80

Bijlage N: Ginder Leisure-typologie 84

Bijlage O: Kansen voor leisurefuncties 85

Bijlage P: Het proces 90

Inleiding

LEESWIJZER

Deze rapportage is, na de toelichting op de volgende pagina, getiteld '*Daarom een Programma Economie: thema vrijetijdseconomie'*, opgebouwd uit drie samenhangende delen die samen het fundament vormen voor de ambitie voor de vrijetijdseconomie in Deurne. De volgorde is bewust gekozen: we starten met: 'Waar komen we vandaan?' (Deel A), zodat de lezer direct inzicht krijgt in de huidige stand van zaken. Vervolgens lichten we de ambitie en kansen en opgaven toe en dit vertalen we globaal naar waar kansen kunnen landen in Deurne. Dit wordt gekoppeld aan een eerste opzet van het actieprogramma (Deel B). Tot slot volgen de bijlagen (Deel C).

Drie delen

- **Deel A: Waar komen we vandaan?** In dit deel worden de bouwstenen van de visie toegelicht: het DNA van Deurne aan de hand van het toeristisch-recreatief samengestelde product, de (economische) impact van vrijetijdseconomie en trends & ontwikkelingen.
- **Deel B: Waar willen we naartoe?** Hier tonen we de ambitie, gebaseerd op kansen en opgaven. Ook is uitgewerkt waar kansen kunnen landen en welke acties er gekoppeld zijn aan de kansen die binnen de ambitie vallen. De opzet van het actieprogramma is gekoppeld aan de elementen van het toeristisch samengesteld product: omgeving, accommodatie (dag en verblijf), organisatie en bezoekersbeleving.
- **Deel C: Bijlagen.** Om de delen A & B compact te houden zijn veel analyses in de bijlagen geplaatst. Meer informatie over bepaalde onderwerpen is dus in de bijlagen te vinden.

Deze leeswijzer helpt om snel de samenhang te zien en gericht te navigeren naar het deel dat voor u als lezer het meest relevant is.

DAAROM EEN PROGRAMMA ECONOMIE:
THEMA VRIJETIJDSECONOMIE

Vrijetijdseconomie als pijler binnen het Programma Economie

Deurne staat aan de vooravond van een schaalsprong. De beoogde groei van het aantal inwoners, de ligging aan de rand van de Peel en de positie binnen de Brainportregio vragen om duidelijke keuzes over de economische ontwikkeling van de gemeente. Om hier richting aan te geven is een Economisch Programma opgesteld, waarin bewust is gekozen voor een aantal samenhangende pijlers die bijdragen aan brede welvaart, leefkwaliteit en toekomstbestendigheid van de gemeente Deurne.

De vrijetijdseconomie is binnen dit Economisch Programma benoemd als een belangrijke pijler. Niet alleen vanwege de economische betekenis in termen van bestedingen en werkgelegenheid, maar vooral vanwege de bijdrage aan een aantrekkelijk woon- en leefklimaat, gezondheid, ontmoeting en identiteit. Vrijetijdseconomie raakt daarmee direct aan meerdere opgaven van Deurne.

Waarom verdieping van de vrijetijdseconomie nodig is

Deurne beschikt over een breed en divers vrijetijdsaanbod: van natuur en landschap tot horeca, cultuur en evenementen. Zowel bezoekers als inwoners maken hier actief gebruik van. Tegelijkertijd groeit Deurne en verandert de vraag naar recreatie, ontspanning en ontmoeting. De schaalsprong vraagt om een herijking: wat betekent vrijetijdseconomie voor Deurne vandaag én in de toekomst?

Om hier goed richting aan te kunnen geven is het nodig om de vrijetijdseconomie verder te verdiepen. Niet door losstaande initiatieven te benoemen, maar door inzicht te krijgen in:

- de huidige stand van zaken van de vrijetijdseconomie;
- de kansen die ontstaan door groei en verandering;
- de opgaven en keuzes die daarbij horen.

Deze verdieping vormt een inhoudelijke aanvulling op het Economisch Programma en zorgt ervoor dat vrijetijdseconomie doelgericht en in samenhang kan worden ontwikkeld.

Van analyse naar ambitie, kansen en acties

Als basis voor dit programma is eerst een feitelijke analyse uitgevoerd van de vrijetijdseconomie in Deurne. Deze analyse brengt de omvang, structuur en economische betekenis van de sector in beeld, evenals trends, ontwikkelingen en het bestaande aanbod. Daarbij is zowel dag- en verblijfsrecreatie geanalyseerd, het gebruik door inwoners en bezoekers en de ruimtelijke spreiding binnen de gemeente.

Op basis van deze analyse is een ambitie voor de vrijetijdseconomie geformuleerd. Deze ambitie beschrijft waar Deurne voor staat en waar het naartoe wil: *Deurne ontwikkelt zich tot de herkenbare en gastvrije poort naar de Peel, als voortuin van de Brainportregio. Een plek waar natuur, ontspanning en ontmoeting samenkomen en waar vrije tijd bijdraagt aan brede welvaart, gezondheid en een aantrekkelijk woon- en leefklimaat voor huidige en toekomstige inwoners.*

Vervolgens zijn de kansen en opgaven uitgewerkt die voortkomen uit deze ambitie. Deze laten zien waar Deurne op kan voortbouwen en welke keuzes nodig zijn om de ambitie waar te maken. De kansen en opgaven zijn daarbij benaderd vanuit het toeristisch-recreatief product en uitgewerkt langs vier samenhangende elementen:

- omgeving;
- accommodatie;
- organisatie;
- beleving.

De laatste stap is de doorvertaling naar actieprogramma's. Hierin landen de kansen en opgaven in concrete actielijnen die richting geven aan wat Deurne de komende jaren wil oppakken. De actieprogramma's vormen daarmee de brug tussen ambitie en uitvoering en bieden houvast voor samenwerking, prioritering en verdere besluitvorming.

De waarde van vrije tijd én waarom we hiervoor kiezen

Vrije tijd is geen luxe, maar een essentiële bouwsteen van een gezonde en verbonden samenleving:

In een tijd van toenemende druk op ruimte, werk en prestaties is het belangrijk om vrije tijd niet als vanzelfsprekend te zien, maar als een basisvoorwaarde voor ontmoeting en persoonlijke ontwikkeling.

Vrije tijd vormt het cement van de samenleving en biedt ruimte voor dialoog, spel, creativiteit en verbinding tussen mensen.

Een florerende vrijetijdseconomie garandeert dat iedereen toegang heeft tot plekken en activiteiten waar ontspanning en ontplooiing centraal staan.

Het recht op vrije tijd is niet alleen onderdeel van de Arbeidstijdenwet maar een grondrecht dat overheden verplicht de voorwaarden te scheppen voor maatschappelijke en culturele ontplooiing. Dat vraagt om bescherming en invulling in het (ruimtelijk) beleid, zodat vrijetijdsbesteding geen exclusief marktproduct wordt, maar een gedeelde publieke waarde blijft. Deurne wil een gemeente zijn waar vrije tijd en verbinding vanzelfsprekend zijn, ruimte biedt voor rust en ontmoeting en iedereen zich welkom voelt. Daarom wordt de vrijetijdseconomie in dit programma meegenomen als volwaardige economische motor, niet alleen voor werkgelegenheid en ondernemerschap, maar vooral om bij te dragen aan een aantrekkelijke en gezonde leefomgeving.

A

Bron: VVV Deurne

Waar staan we nu?

1 Het toeristisch-recreatief DNA van Deurne

In dit hoofdstuk wordt het toeristisch-recreatief DNA van Deurne uitgewerkt. Het hoofdstuk beschrijft hoe het toeristisch-recreatief product van Deurne is opgebouwd en welke kenmerken samen het onderscheidende karakter van de bestemming bepalen. Daarbij wordt ingegaan op de samenhang tussen omgeving, aanbod, organisatie en bezoekersbeleving, en hoe deze elementen gezamenlijk vorm geven aan de identiteit van Deurne als toeristische bestemming.

De beschrijving laat zien waar de kracht van het huidige toeristisch-recreatief product ligt en waar ruimte is voor verdere versterking. Daarmee vormt dit hoofdstuk de basis voor de verdere uitwerking van ambities, keuzes en ontwikkelrichtingen voor de vrijetijdseconomie van Deurne.

Bron: Land van de Peel

HET TOERISTISCH-RECREATIEF DNA VAN DEURNE

Toelichting op het samengestelde toeristisch-recreatieve product

Hoe een recreant of toerist het bezoek ervaart, is afhankelijk van verschillende factoren: van het informatie zoeken over de bestemming, de reis, de ontvangst bij de (verblijfs)accommodatie tot de dingen die een toerist ziet, doet en proeft. Met andere woorden, de uiteindelijke beleving is samengesteld uit vier onderdelen:

- **Omgeving:** het landschap, de natuur, de stad en haven, architectuur, erfgoed, cultuur et cetera. Dit is doorgaans de reden dat men een bestemming bezoekt.
- **Accommodatie:** het verblijf in verblijfsaccommodaties zoals hotels en vakantiehuizen en het dagrecreatieve aanbod zoals musea en attracties.
- **Organisatie:** de partijen die achter de schermen zorgen voor een gastvrije bestemming, zoals overheden, DMO's, belangenorganisaties en ondernemers, via toeristische informatievoorziening, marketing, routes en ondersteunende infrastructuur, waarbij samenwerking een randvoorwaarde is.
- **Bezoekersbeleving:** hoe de bezoeker of toerist het totale product en service ervaart.

In vitale en sterke toeristische bestemmingen vormen omgeving, accommodaties, organisatie en beleving een eenheid. De onderdelen zijn ieder op zich goed voor elkaar en compleet, maar daarnaast ook op elkaar afgestemd en ondersteunen en versterken elkaar. Dit vraagt om samenwerking.
Op de volgende pagina's is een korte samenvatting weergegeven van het toeristisch samengestelde product dat het toeristisch DNA van Deurne weergeeft. Een verdere uitwerking is te vinden in bijlage D.

HET TOERISTISCH-RECREATIEF DNA VAN DEURNE

Het toeristisch samengestelde product van Deurne is sterk geworteld in de Peel, het dorpse leven en de verhalen van makers en de gemeenschap. De kracht van Deurne zit in rust, authenticiteit en samenhang, maar vraagt tegelijkertijd om gerichte versterking om ook in de toekomst aantrekkelijk en onderscheidend te blijven binnen de regio.

Omgeving: sterke basis, nog beter beleefbaar te maken

De Peel vormt het hart van het toeristisch profiel van Deurne. De Deurnese en Mariapeel, de Peelvenen en het omliggende agrarische landschap geven Deurne een landschappelijke kwaliteit die in de regio onderscheidend is. De zichtbare turfgeschiedenis, oorlogsrelicten, veenwinningsrelicten, peelrandbreuk, de overgangen van zand naar veen en het open landschap bieden een sterk decor voor wandelen, fietsen en natuurbeleving. De omgeving van Deurne met zijn sterke decor is goed bereikbaar per trein en auto.

Tegelijkertijd ligt hier een duidelijke ontwikkelkans: het landschap is rijk, maar nog niet overal even leesbaar en beleefbaar voor bezoekers. Verhalen over turf, landbouw en natuur zijn aanwezig, maar kunnen sterker worden verbonden via routes, zichtpunten, entrees en storytelling. Ook de onderlinge samenhang en het toeristisch karakter van de deelgebieden – Peel, dorpen, De Brink en het hippisch cluster – kan duidelijker worden gemaakt, zodat bezoekers Deurne niet als losse plekken ervaren, maar als één samenhangend landschap.

Accommodaties: passend aanbod met ruimte voor verbreding

Het dag- en verblijfsaanbod in Deurne is kleinschalig en sluit goed aan bij het rustige, dorpse karakter. Musea zoals Museum De Wieger, voorzieningen rond Toon Kortoomspark, tuinpad van Friso Wiegersma, horeca in de kern en in de (dorpen), campings, B&B's en groepsaccommodaties vormen samen een functioneel en herkenbaar basisaanbod. Naast dit aanbod zijn er ook verschillende evenementen die goed aansluiten bij de identiteit van Deurne.

Dit aanbod sluit goed aan bij **rustzoekers** (natuur, stilte, overzicht), **harmoniezoekers** (gezinsvriendelijk, laagdrempelig, samen zijn) en **verbindingszoekers** (samen wandelen, lokale evenementen, ontmoeting). Deze bezoekers zijn vooral op zoek naar natuur en rust, cultuur, gezelligheid, verbinding en bepaald comfort. Dit sluit goed aan bij de kernwaarden van Deurne: Brabantse gastvrijheid, Peelbeleving en Deurnese iconen (zie verdere uitwerking van de doelgroepenanalyse in bijlage M).

De keerzijde is dat de variatie in type en schaal van accommodaties beperkt is. Met name voor bezoekers die langer willen verblijven, voor gezinnen of voor specifieke doelgroepen (zoals internationale Peel-bezoekers of zakelijke recreanten) zijn de keuzemogelijkheden nog beperkt. Hier ligt een kans om het aanbod te verbreden en te vernieuwen, bijvoorbeeld door kwaliteitsverbetering van bestaande locaties, beter benutten van vrijkomende erven en meer spreiding over de dorpen en het buitengebied.

HET TOERISTISCH-RECREATIEF DNA VAN DEURNE

Organisatie: sterke lokale basis, regionaal slimmer te benutten

De toeristische organisatie in Deurne is stevig lokaal verankerd. ‘Land van de Peel’ verzorgt namens de gemeenten in de regio de marketing en speelt een centrale rol in informatievoorziening, gastheerschap en promotie en werkt samen met ondernemers, dorpsraden en culturele organisaties. Die lokale betrokkenheid zorgt voor draagvlak en een authentiek aanbod.

Deurne is onderdeel van de Peel en de bredere Brainportregio. De regionale samenwerking biedt nog meer kansen om het Deurnese aanbod zichtbaar en vindbaar te maken. Door sterker samen te werken met buurgemeenten bij het realiseren van nieuw dag- en verblijfsaanbod. En door aan te haken op regionale campagnes, thematische routes en arrangementen kan Deurne profiteren van grotere bezoekersstromen, zonder zelf te hoeven opschalen. Daarbij vraagt de samenwerking ook om scherpere keuzes: waar onderscheidt Deurne zich écht, en waar vult Deurne het regionale aanbod aan?

Bezoekersbeleving: sterk in rust en authenticiteit, kans op verdieping

Bezoekers ervaren Deurne als een plek om te vertragen. Wandelen in de Peel, fietsen langs dorpen en erven, een museumbezoek of een lokaal evenement vormen samen een ontspannen en authentieke beleving. Evenementen zoals de Nacht van het Witte Doek en lokale markten versterken de verbinding tussen bezoekers en inwoners.

De beleving kan echter nog rijker en consistenter worden gemaakt. Niet alle verhalen zijn even zichtbaar en niet elke bezoeker vindt vanzelf de weg naar minder bekende plekken. Hier liggen kansen in thematische verhaallijnen (kunst, turf, makers, dorpsleven), betere digitale ondersteuning en een sterker gevoel van aankomst en welkom. Ook toegankelijkheid en aanbod voor specifieke doelgroepen – zoals jongeren, gezinnen en internationale bezoekers – bieden ruimte voor verdere ontwikkeling.

Binnen Land van de Peel en de Brainportregio vervult Deurne een duidelijke maar nog te versterken rol: die van rustige verblijfsplek en landschappelijke tegenhanger van de stedelijke dynamiek. Waar de regio sterk is in economie, innovatie en reuring, biedt Deurne ruimte voor ontspanning, verblijf en verdieping.

De kans ligt in het bewust kiezen voor complementariteit: Deurne hoeft niet alles te bieden, maar kan zich profileren als de plek waar bezoekers langer blijven, tot rust komen en het verhaal van de Peel écht ervaren. Door lokale kwaliteit te versterken en regionaal slimmer te verbinden, kan Deurne zijn toeristisch product toekomstbestendig uitbouwen.

2 Trends & ontwikkelingen

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste trends en ontwikkelingen in de recreatie- en toerismesector beschreven die van invloed zijn op de vrijetijdseconomie van Deurne. Deze trends geven inzicht in veranderend bezoekersgedrag, ontwikkelingen in aanbod en organisatie en de toenemende aandacht voor duurzaamheid, leefbaarheid en balans. De trends vormen het bredere kader waarbinnen het toeristisch-recreatief product van Deurne zich ontwikkelt en bieden aanknopingspunten voor het versterken van het profiel, het benutten van kansen en het maken van bewuste keuzes voor de toekomst.

Bron: Land van de Peel

TRENDS & ONTWIKKELINGEN

Overkoepelende trends in de recreatiesector

- **Authentieke belevingen (bijvoorbeeld via storytelling) maken het verschil.** Bezoekers zoeken steeds vaker naar unieke en betekenisvolle ervaringen die passen bij het karakter van een plek. Voor Deurne ligt hier een duidelijke kans om het verhaal van de Peel, het landschap en de dorpen sterker te verweven in recreatie en toerisme en zo het onderscheidend vermogen te vergroten.
- **Duurzaamheid en circulariteit.** Duurzaamheid is een basisvoorwaarde binnen de recreatiesector. Voor Deurne is dit extra relevant vanwege de kwetsbare natuur en het buitengebied; duurzame keuzes dragen bij aan behoud van kwaliteit én aan een toekomstbestendig recreatief aanbod.
- **Digitalisering en technologisering.** Digitale toepassingen spelen een steeds grotere rol in oriëntatie, beleving en dienstverlening. Voor Deurne biedt dit kansen om routes, activiteiten en voorzieningen beter zichtbaar en toegankelijk te maken voor bezoekers.
- **Recreëren is voor iedereen; het belang van inclusie.** Inclusieve recreatie krijgt meer aandacht, met oog voor toegankelijkheid en diversiteit. Deurne kan hierop inspelen door routes, voorzieningen en aanbod beter af te stemmen op verschillende doelgroepen, waaronder ouderen en mensen met een beperking.
- **Maatschappelijk verantwoord ondernemen.** Van recreatieondernemers wordt steeds vaker verwacht dat zij bijdragen aan maatschappelijke doelen. In Deurne kan dit helpen om recreatie te verbinden met leefbaarheid, lokale werkgelegenheid en zorg voor landschap en natuur.
- **Veranderende recreatie door vergrijzing.** De vergrijzing zorgt voor een groeiende groep recreanten met andere wensen en behoeften. Deurne heeft hier goede uitgangsposities, maar kan het dag- en verblijfsaanbod voor ouderen verder versterken, bijvoorbeeld met comfortabele accommodaties, toegankelijke routes en rustige belevingen.

Trends in vraagsturing en bestemmingsmanagement

- **Lusten en lasten staan in balans.** Bestemmingen zoeken naar een evenwicht tussen economische opbrengsten en leefbaarheid. Voor Deurne is het belangrijk dat recreatie bijdraagt aan kwaliteit van leven voor inwoners.
- **Nauwe samenwerking met alle stakeholders om de gewenste totaalbeleving te creëren.** Samenwerking wordt steeds crucialer binnen bestemmingsmanagement. In Deurne helpt dit om recreatie als samenhangend geheel te ontwikkelen.
- **Schaalniveau o.b.v. een voor de bezoeker herkenbaar toeristisch gebied.** Bezoekers denken niet in gemeentegrenzen, maar in herkenbare gebieden. Deurne kan profiteren van een duidelijke positionering binnen de Peelregio.
- **Integrale benadering als sleutelbegrip.** Recreatie raakt aan natuur, economie en leefbaarheid. Een integrale aanpak helpt Deurne om keuzes beter op elkaar af te stemmen.
- **Marketing en positionering gebruiken om de vraag te sturen.** Marketing wordt steeds meer ingezet om de juiste bezoekers aan te trekken. Voor Deurne biedt dit kansen om drukte te spreiden en kwaliteit te versterken.
- **Ontmoedigen van een specifiek type bezoek dat niet past bij de bestemming.** Niet elk type bezoek past bij het karakter van Deurne. Gerichte keuzes in aanbod en communicatie helpen om recreatie te laten aansluiten bij identiteit en omgeving.

TRENDS & ONTWIKKELINGEN

Trends in verblijfstoerisme

- **Toenemende vraag naar luxe op vakantieparken, maar tegelijkertijd ook naar back-to-basic.** De vraag in verblijfstoerisme wordt diverser. Deurne kan inspelen op deze tweedeling met zowel comfortabele verblijven als eenvoudige, natuurgerichte accommodaties die passen bij het Peelgebied.
- **Vakanties worden meer verspreid door het jaar.** Vakanties vinden minder geconcentreerd plaats in het hoogseizoen. Dit biedt Deurne kansen om recreatie en toerisme jaarrond aantrekkelijker en economisch stabieler te maken.
- **Kosten van personeel, energie en mogelijk btw nemen toe; marges onder druk.** Stijgende kosten zetten ondernemers onder druk. In Deurne vraagt dit om samenwerking, innovatie en toekomstgerichte keuzes binnen de sector.
- **Opkomst van bleisure: Business & Leisure**. Zakelijke bijeenkomsten worden vaker gecombineerd met ontspanning. De rustige en groene omgeving van Deurne biedt hiervoor geschikte randvoorwaarden op kleinschalig niveau.
- **Krappe arbeidsmarkt en problemen met bedrijfsopvolging.** Personeelstekorten en opvolgingsvraagstukken spelen ook in Deurne. Dit onderstreept het belang van samenwerking en vernieuwing binnen de recreatiesector.
- **Meergeneratievakanties populair.** Vakanties met meerdere generaties nemen toe. Deurne kan dit verder benutten door verblijfs- en dagaanbod te versterken dat aansluit bij zowel ouderen als gezinnen.

Trends in dagtoerisme

- **Opkomst van competitieve socialising.** Dagtoerisme ontwikkelt zich richting gezamenlijke, actieve en speelse vormen van ontspanning. Voor Deurne biedt dit kansen om het aanbod te verbreden met laagdrempelige activiteiten die ontmoeting en beleving combineren.
- **Groeiende belangstelling voor cultuurhistorie en de beleving daarvan.** Bezoekers hechten steeds meer waarde aan het verhaal achter een plek. De cultuurhistorie van Deurne en de Peel vormt daarmee een belangrijke basis om dagtoerisme inhoud en diepgang te geven.
- **Blurring van functies.** Functies als horeca, recreatie, cultuur en voorzieningen lopen steeds meer in elkaar over. In Deurne kan dit bijdragen aan levendige plekken, vooral in het centrum en bij recreatieve hotspots.
- **Meer combinaties van beweging en ontspanning.** Actief buiten zijn wordt vaker gecombineerd met rust en ontspanning. Deurne kan deze trend benutten door wandelen en fietsen sterker te verbinden met horeca, natuurbeleving en verblijfskwaliteit.
- **Dagrecreatie wordt toegevoegd aan verblijfsaccommodaties en andersom.** De scheiding tussen dag- en verblijfsrecreatie vervaagt. Voor Deurne ligt hier een kans om bezoekers te verleiden langer te blijven en het verblijfstoerisme te versterken.
- **Slim indelen van de ruimte voor een kleinere footprint.** Efficiënter ruimtegebruik wordt steeds belangrijker. In Deurne helpt dit om recreatie te ontwikkelen zonder extra druk op landschap en natuur.

3 (Economische) impact van de vrijetijdseconomie

In dit hoofdstuk wordt de (economische) impact van de vrijetijdseconomie in Deurne in beeld gebracht. Aan de hand van vraag en aanbod in de dag- en verblijfsrecreatie wordt een actueel beeld geschetst van de omvang, samenstelling en werking van de sector. Daarbij wordt ingegaan op het type bezoekers, het bestaande aanbod en de betekenis van de vrijetijdseconomie voor de lokale economie. Op basis van deze analyse worden conclusies getrokken over de sterke punten en de knelpunten in de huidige situatie. Deze inzichten laten zien waar ruimte is voor verbetering en versterking en vormen daarmee een inhoudelijke onderlegger voor de volgende stap.

Bron: Fletcher Kloosterhotel Willibrordhaeghe

VRAAG EN AANBOD DAGTOERISME

De analyse van het aanbod aan dag- en verblijfstoerisme laat zien dat er kansen bestaan voor de verdere ontwikkeling.

Algemeen
Uit het aanbod van leisure kunnen we afleiden dat er een behoorlijke variëteit in aanbod is, zowel op het gebied van buitenrecreatie (wandelen en fietsen, met name in de Peelvenen) als indoor voorzieningen. Deurne biedt indoor entertainment, hippische evenementen, thematische beleving van het verhaal van Deurne (turf, De Peel) en onderscheidende accommodaties als Museum de Wieger en het Toon Kortoomspark.

Economische kracht
- Tegelijkertijd zien we dat de economische kracht van dagtoerisme in de gemeente beperkt is. Een fors aandeel (78% van het dagbezoek aan Deurne) komt voor buitenrecreatie, waar dat landelijk 45% is [1], Dit is een categorie met een relatief laag bestedingsprofiel per bezoek, bijvoorbeeld omdat er beperkt gebruik gemaakt wordt van horeca;
- Deze focus op wandelen en fietsen zorgt er ook voor dat het bezoek meer seizoensgericht is en dus in mindere mate jaarrond. Met meer indoor voorzieningen (met een hoger bestedingsprofiel) zou het toerisme verbreed kunnen worden naar een meer jaarrond karakter;
- Om de sector verder te ontwikkelen zal het aanbod verrijkt moeten worden met leisurevoorzieningen met meer schaal of een sterkere beleving (trekt beide meer bezoek aan). Dit betekent een transitie naar een meer jaarrond bezoek en bezoekers met hogere bestedingen per bezoek.

[1] Nederlands VrijeTijdsonderzoek 2023/2024, I &O Research

We gaan per sector hier nader op in:

- **Urban leisure:** Met de groei van het aantal inwoners ontstaat meer behoefte aan basisvoorzieningen voor urban leisure, zoals pool/snooker en indoor recreatie. In Deurne ontbreekt momenteel aanbod zoals een indoor speeltuin of andere weersonafhankelijke voorzieningen voor kinderen. Ook functies als bowling of een gecombineerd leisureconcept (family entertainment center met meerdere voorzieningen als lasergame, bowling, horeca) bieden op termijn kansen. Voor sommige voorzieningen, zoals bowling, is het huidige draagvlak nog beperkt en speelt regionaal aanbod een rol.

- **Sportieve leisure (indoor):** Een groeiend inwonersaantal vergroot het draagvlak voor sportieve indoorvoorzieningen, zoals padel, racketsporten, fitness en nieuwe concepten als hyrox. Met een klimhal kan Deurne zich onderscheiden. Ook voor (grotere) wellnessvoorzieningen liggen kansen, gezien het beperkte huidige aanbod.

- **Sportieve leisure (outdoor):** Het outdoor recreatieve aanbod is beperkt, met name op het gebied van wateractiviteiten zoals zwemmen, suppen en varen. De Brink biedt hiervoor op termijn de beste ontwikkelkansen, mits dit gebied zich verder ontwikkelt als recreatiegebied. Met de schaalsprong groeit ook de vraag naar luxere voorzieningen, zoals een golfbaan. Daarnaast is de hippische sector sterk vertegenwoordigd; met meer bestedende inwoners kan ook hier de vraag verder toenemen.

VRAAG EN AANBOD DAGTOERISME

- **Zakelijke markt**: Deurne kent veel kleinschalige aanbieders van zakelijke faciliteiten en enkele grotere locaties, maar mist een middensegment. Met de groei van werklocaties neemt de behoefte aan vergader-, bijeenkomst- en trainingslocaties toe, wat kansen biedt voor uitbreiding en professionalisering van het zakelijke aanbod.

Inwoners
Inwoners maken ook gebruik van het vrijetijdsaanbod. De totale horecaomzet wordt op basis van de oppervlakte horeca en landelijke kengetallen geraamd op circa € 40-50 miljoen. Met circa € 14 miljoen vormen de horecabestedingen van toeristen dus 30%-35% van het totaal. Het aandeel van inwoners is dan 65%-70% (met € 26-36 miljoen).

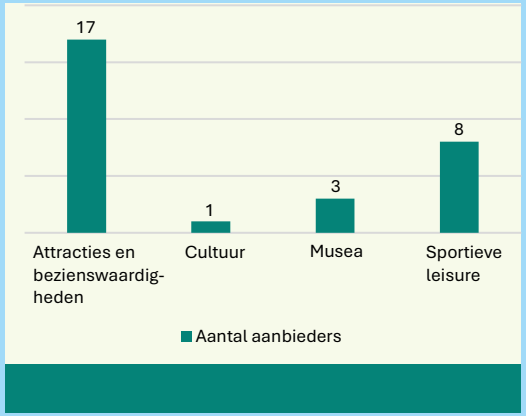
Horeca-bezoek door inwoners dat niet is gekoppeld aan een andere vrijetijdsactiviteit is echter niet in de bovenstaande berekening opgenomen op grond van de afbakening van de vrijetijdseconomie die Ginder hanteert.

Ook voor routegebonden buitenrecreatie (wandelen en fietsen) is het aandeel inwoners in het totaal aantal bezoeken groot. Van de circa 1,8 miljoen wandelbezoeken is circa een derde (ongeveer 580.000 bezoeken) afkomstig van inwoners van de gemeente Deurne.

Dagtoerisme

Vraag dagtoerisme (2024)

Categorie	Aantal bezoeken
Attracties en bezienswaardigheden	158.000
Evenementen	100.000
Sportieve leisure	167.000
Routegebonden buitenrecreatie	1.771.000
Cultuur (o.a. musea)	42.000
Zakelijk	19.000
Totaal	**2.260.000**

VRAAG EN AANBOD VERBLIJFSTOERISME

Deurne biedt een divers aanbod aan verblijfsaccommodaties: van kleinschalige bed and breakfasts, groepsaccommodaties op voormalige boerderijen tot mini-campings en een hotel in een klooster. Dit leidt tot een bescheiden aantal van circa 210.000 overnachtingen per jaar. Landelijk is het gemiddelde 375.000 overnachtingen per gemeente (bron: CBS).

Als belangrijkste oorzaak zien we hiervoor dat Deurne momenteel beperkt uitnodigt tot een meerdaags verblijf, maar dat vaker wordt gekozen om Deurne één dag te bezoeken. Dit is ook te zien in reviews op o.a. Tripadvisor en Zoover. Dit heeft te maken met de samenstelling van het dagrecreatief aanbod. Andere **conclusies** die getrokken kunnen worden zijn als volgt:

- Wat betreft het **aantal overnachtingen** is het verblijfstoerisme momenteel **sterk afhankelijk van twee grote spelers**: Landal Park De Peel en Fletcher Hotel Willibrordhaeghe. Er is daarmee slechts één vakantiepark en één groter hotel die samen de meerderheid van de overnachtingen realiseren. Andere hotels zijn kleinschaliger.

- De campings zijn mini-campings met maximaal 25 plaatsen. Er is geen grootschalige camping met jaarplaatsen of verhuur-accommodaties zoals chalets, stacaravans of lodges. Het **verblijfstoerisme mist** daardoor **schaal**, één van de belangrijkste aanjagers van hogere bestedingen en sterkere economische kracht van dit deel van de sector.

- Ook de diversiteit in het aanbod van **kampeerlogiesvormen is** daarmee **beperkt**. Dat biedt kansen voor (meer kleinschalige) parken of campings gebaseerd op bijvoorbeeld ecolodges.

- Voor een meer gevarieerd aanbod in hotels zou het **aanbod uitgebreid kunnen worden met één of meerdere boetiek-of meer zakelijk georiënteerde hotels**. Een boetiekhotel kan op basis van de beleving een goede bezetting realiseren. Met de groei van het aantal inwoners en Brainport ontstaat ook meer behoefte aan zakelijk georiënteerde hotels.

- De **bezetting** van verblijfsaccommodaties is wat betreft **hotels en groepsaccommodaties marktconform**, voor hotels is deze wat hoger dan gemiddeld en voor vakantieparken wat lager dan gemiddeld.

Bezetting verblijfstoerisme (2024)

	Gem. Deurne	Landelijk
Hotels	76%	73%
Campings	60 overn./ plaats	180 overn./plaats
Vakantiewoningen	44%	50%
Groepsaccommodaties	22%	25%

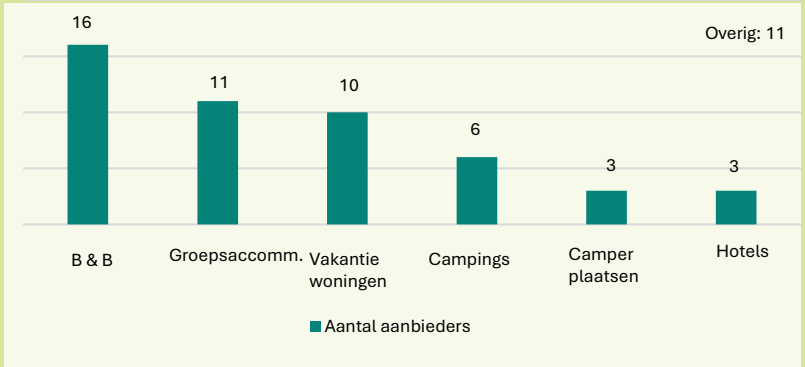
VRAAG EN AANBOD VERBLIJFSTOERISME

Verblijfstoerisme

Vraag verblijfstoerisme (2024)

Categorie	Aantal bezoeken
Bed- and breakfasts/ov.	10.000
Hotels	59.700
Vakantiewoningen	102. 200
Campings	3.500
Groepsaccommodaties	28.700
Camperplaatsen	5.400
Totaal	**209.400**

Aanbod verblijfstoerisme (2024)

Totaal 60

DE ECONOMISCHE IMPACT VAN DE VRIJETIJDSECONOMIE

Op deze pagina gaan we in op de economische impact van de vrijetijdseconomie in Deurne. Dit omvat feiten en cijfers ter onderbouwing van de huidige situatie, wat we op dit moment zien in Deurne – een vervolg op de inhoud van de vorige pagina. Ter aanvulling: de vrijetijdsbestedingen zijn inclusief de bestedingen van inwoners. De belangrijkste conclusies zijn:

- Het **aantal dagbezoeken** is circa **2,3 miljoen**, circa twee-derde van de bestedingen in dagtoerisme is afkomstig van bestedingen door buitenrecreatie (wandelen/fietsen). Met een laag bestedingsprofiel zijn de **totale bestedingen** daarin **toch fors** door de omvang van het aantal bezoeken;

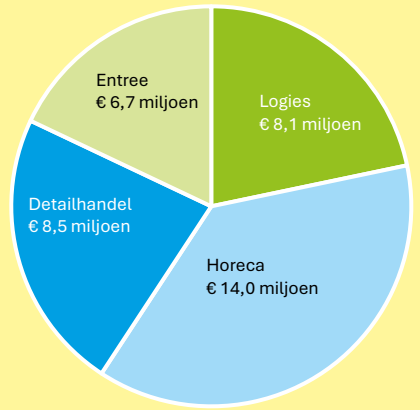
- De **bestedingen bedragen € 37,2 miljoen** en zijn sterker **afhankelijk** van het **dagtoerisme**. Bij de meeste gemeenten is de verhouding in bestedingen aan dag- en verblijfstoerisme eerder 50%-50%. Belangrijkste oorzaak is de beperkte schaal van het verblijfstoerisme.

- **Ondanks de beperkte schaal van dag- en verblijfstoerisme en veel bezoeken in een laagbestedende categorie** (wandelen en fietsen) zijn de uiteindelijke **bestedingen** nog **wel behoorlijk**. In het verblijfstoerisme vinden met name bestedingen plaats in hotels en vakantieparken. Dat zijn de twee hoogstbestedende categorieën binnen verblijfstoerisme.

- Uit een vergelijking met andere gemeenten blijkt dat het aantal **overnachtingen per inwoner en vierkante meter lager is dan gemiddeld** en het aantal dagbezoeken gemiddeld tot hoger.

Bestedingen

Categorie	Bedrag
Dagtoerisme	€ 22,9 miljoen
Verblijfstoerisme	€ 14,2 miljoen
Totaal	**€ 37,2 miljoen**

4 Conclusie: waar staan we nu?

In dit hoofdstuk worden de inzichten uit de voorgaande analyses samengebracht en wordt de balans opgemaakt: waar staat Deurne nu op het gebied van recreatie en toerisme?
Deze inzichten worden gebundeld in kansen en opgaven voor Deurne en, afsluitend en samenvattend, in een SWOT-analyse, waarin de sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen voor Deurne overzichtelijk worden weergegeven. De SWOT vormt daarmee een samenvattend beeld van de huidige positie van Deurne en een inhoudelijke basis voor het bepalen van richting, keuzes en ambities voor de volgende fase.

Bron: Land van de Peel

KANSEN EN OPGAVEN IN SAMENHANG

Omgeving: ***landschap, de Peel en groenblauw netwerk als fundament***
De natuurlijke en landschappelijke omgeving vormt de kern van het toeristisch-recreatief product van Deurne. De ligging aan Nationaal Park De Peel, gecombineerd met beekdalen, bossen, agrarisch cultuurlandschap en erfgoed, biedt een onderscheidende basis die goed aansluit bij de ambitie voor kwaliteit en brede welvaart.

- Een belangrijke kans ligt in het **versterken van Deurne als toegangspoort tot de Peel (toekomstige Nationaal Park de Peel)**. De Peel, bestaande uit met name de Deurnese Peel en Mariapeel, biedt Deurne een kans om zich te positioneren als toegangspoort tot een groter Nationaal Park. Naast het belang voor de eigen inwoners zal door in te zetten op natuurliefhebbers, recreanten en internationale bezoekers de rol van Deurne als gastvrije voortuin van de Brainport worden versterkt. Het gebied biedt ruimte voor ondernemerschap, waarbij economische activiteiten in en rond het Nationaal Park bijdragen aan vrijetijdsmogelijkheden, zonder afbreuk te doen aan de veerkracht van natuur en landschap. Zo ontstaat een gebied dat zowel herkenbaar als aantrekkelijk is en de identiteit van Deurne als toegangspoort versterkt. Voor internationale positionering kan het ook interessant zijn om aansluiting te zoeken bij de mogelijke UNESCO-status van Geopark Peelhorst en Maasvallei. Dit is nog in ontwikkeling.

- Daarnaast ligt er een duidelijke kans in het verder **uitbouwen van het groenblauwe netwerk** binnen de gemeente en richting de regio. Door water, landschap en natuurgebieden sterker met elkaar te verbinden ontstaat een robuuste recreatieve structuur. Het expliciet ophangen van wandel- en fietsnetwerken aan dit groenblauwe raamwerk vergroot de samenhang, belevingswaarde en toegankelijkheid van recreatie.
- Ook **erfgoed en cultuurhistorie bieden kansen om het landschap meer betekenis te geven**. Door verhalen, plekken en structuren zichtbaar en beleefbaar te maken, ontstaat een gelaagde recreatieve ervaring die past bij Deurne als plek met identiteit. Deze benadering draagt bij aan spreiding van recreatie, behoud van kwaliteit en versterking van gezondheid en leefomgeving.

Accommodatie: ***dag-, verblijfs- én zakelijke recreatie in samenhang***
De schaalsprong in wonen en de groei van het aantal inwoners vergroten de vraag naar dagrecreatie, ontspanning en ontmoetingsplekken. Dit biedt kansen om het recreatieve aanbod verder te versterken, niet alleen voor bezoekers, maar juist ook voor eigen inwoners. Toegankelijke natuur, aantrekkelijke routes en kwalitatieve verblijfs- en ontmoetingsplekken dragen direct bij aan gezondheid, leefkwaliteit en sociale samenhang.

- Een gebied zoals **De Brink** biedt kansen om uit te groeien tot (een bescheiden) multifunctioneel recreatief knooppunt, waar water, natuur, horeca, ontmoeting en ontspanning samenkomen.

- Door **functies** te **combineren** ontstaat een aanbod dat zowel overdag als in de avond aantrekkelijk is en meerdere doelgroepen bedient. Het is wel van belang qua schaalgrootte om dichtbij het kleinschalige Deurnese karakter te blijven.

KANSEN EN OPGAVEN IN SAMENHANG

Daarnaast liggen er duidelijke kansen in de **vernieuwing en uitbreiding van het verblijfsaanbod**. De vraag verschuift naar kleinschalige, landschappelijk ingepaste en duurzame verblijfsconcepten, zoals glamping, ecolodges, wellnessaccommodaties en kleinschalige hotels. Door verblijf sterker te koppelen aan natuur, routes en beleving kan Deurne zich onderscheiden binnen de regio en het verblijfstoerisme kwalitatief versterken.

- Binnen deze ontwikkeling biedt ook de **zakelijke markt** kansen. De groeiende regionale vraag naar professionele vergaderplekken en inspirerende locaties biedt ruimte om zakelijke voorzieningen te versterken. Door hoogwaardige vergader- en ontmoetingslocaties (in een groene omgeving) te realiseren, kan Deurne nieuwe zakelijke doelgroepen aantrekken en een sterker jaarrond aanbod neerzetten.

- Het dagrecreatieve aanbod in Deurne sluit momenteel goed aan bij natuurbeleving, wandelen en fietsen, maar kent een zichtbaar gat op het gebied van weer- en seizoensonafhankelijke voorzieningen. Het ontbreken van aanbod zoals indooractiviteiten voor kinderen, een moderne klim- of speelhal of een onderscheidende culturele trekker beperkt de aantrekkingskracht van Deurne als dagrecreatieve bestemming. Hier ligt een duidelijke kans om het **dagrecreatieve aanbod te verbreden met voorzieningen die meerdere doelgroepen aanspreken en jaarrond gebruikt kunnen worden**. Dergelijke voorzieningen versterken niet alleen het recreatieve profiel van Deurne, maar vergroten ook de verblijfsduur van bezoekers en het gebruik door eigen inwoners.

- Een sterke onderlinge **samenhang tussen dagrecreatie, verblijfsrecreatie en zakelijke voorzieningen** vergroot de economische en maatschappelijke meerwaarde. Hiermee kan Deurne inspelen op veranderende recreatieve en zakelijke behoeften, terwijl het karakter en de schaal van de gemeente behouden blijven.

Organisatie: van losse initiatieven naar samenhang en slagkracht

Deurne kent een grote betrokkenheid van ondernemers, organisaties en initiatieven binnen de vrijetijdseconomie. Tegelijkertijd is de samenhang tussen initiatieven, gebieden en thema's nog beperkt zichtbaar. Juist hierin ligt een belangrijke kans.

- Door de **vrijetijdseconomie sterker te organiseren en te verbinden**, zowel lokaal als regionaal, kan Deurne meer impact maken met bestaande en nieuwe initiatieven. Kansen liggen in het versterken van samenwerking tussen gemeente, ondernemers, natuurbeheerders, culturele partijen en regiopartners. Ook het beter organiseren van rollen in ontwikkeling, beheer en promotie draagt bij aan een meer samenhangend product. Tegelijkertijd geven evenementorganisatoren aan dat het aanvragen van een vergunning erg complex is. Hier is qua organisatie/proces verbetering ook nog winst te behalen.

- Daarnaast biedt het inzetten op **monitoring en data kansen** om beter te sturen op bezoekersstromen, drukte en kwaliteit. Dit helpt om balans te houden tussen gebruik en leefbaarheid en om recreatie te laten bijdragen aan brede welvaart in plaats van deze onder druk te zetten. Een tweejaarlijkse meting van vraag, aanbod en economische impact kan hieraan bijdragen.

KANSEN EN OPGAVEN IN SAMENHANG

Beleving (en positionering): van losse kwaliteiten naar één verhaal

- Deurne beschikt over veel kwaliteiten, maar deze worden nog beperkt als een samenhangend verhaal beleefd en uitgedragen. Een belangrijke kans ligt in het **versterken van beleving en positionering**, passend bij de ambitie. De mogelijke verandering van Nationaal Park de Grote Peel naar Nationaal Park de Peel gebruiken om meer naamsbekendheid te realiseren.

- Door **natuur, landschap, erfgoed, routes, horeca en verblijf te verbinden tot herkenbare thema's en gebieden ontstaat een sterker en consistenter verhaal**. Deurne kan zich daarmee duidelijker profileren als poort naar de Peel en als plek voor rust, natuur, ontmoeting en gezondheid. Niet door alles te willen zijn, maar door gericht te kiezen voor doelgroepen en vormen van recreatie die passen bij het karakter en de schaal van Deurne. Een voorbeeld hiervan is het verbinden van iconen als Museum De Wieger, het Toon Kortooms Park en molens in routes. Verder maken evenementen en storytelling het vrijetijdsaanbod authentiek en herkenbaar. Dit vergroot de aantrekkingskracht voor bezoekers die op zoek zijn naar beleving en creëert nieuwe werkgelegenheid in cultuur, recreatie en evenementen.

- Een **sterkere beleving draagt bij aan een aantrekkelijk woon- en leefklimaat** voor inwoners en vergroot tegelijkertijd de aantrekkingskracht voor bezoekers die bewust kiezen voor kwaliteit en authenticiteit.

SWOT ANALYSE

Sterkte

- **Unieke natuurwaarden en sterk wandel- en fietsnetwerk:** De Peelvenen (Deurnsche Peel, Mariapeel, Groote Peel) zijn Natura 2000-gebieden met zeldzaam hoogveen en rijke biodiversiteit.
- **Toekomstige status Nationaal Park+:** De transitie naar Nationaal Park de Peelvenen versterkt de ecologische en toeristische waarde.
- **Cultureel erfgoed:** Toon Kortooms Park, Museum de Wieger, Kloosterhotel Willibrordhaeghe, kastelen, musea en het tuinpad van Friso Wiegersma dragen bij aan een onderscheidend verhaal.
- **Evenementen:** veel evenementen die de lokale identiteit versterken.
- **Sterke hippische sector:** Green Valley Estate biedt hoogwaardige faciliteiten voor paardensport, longstay-verblijf en recreatie.
- **De Brink (plas):** Potentie voor bescheiden uitbreiding van recreatie, natuurbeleving en duurzame energieopwekking (drijvende zonnepanelen).
- **Actieve destinatiemarketing:** Gemeente en VVV Deurne werken samen aan versterking van toeristische profilering.
- **Goede bereikbaarheid:** NS-station en nabijheid van A67/A73 maken Deurne goed bereikbaar.
- **Sterke maakindustrie**: Economische vitaliteit door kennisintensieve bedrijven.

Zwakte

- **Versnippering van toeristische initiatieven:** Gebrek aan samenhang tussen projecten.
- **Onvoldoende integratie met schaalsprong:** Recreatie en toerisme zijn nog niet structureel verweven in woningbouw en gebiedsontwikkeling.
- **Beperkte bekendheid van de regio (in vergelijking met bijvoorbeeld de Veluwe):** De Peel is nog geen gevestigde naam in de nationale of internationale toeristische markt, zoals de Veluwe of Zeeland.
- **Seizoensgebondenheid van toerisme:** Afhankelijkheid van zomerbezoek, weinig winter- of indooralternatieven.
- **Toegankelijkheid en inclusiviteit:** Niet alle voorzieningen zijn optimaal toegankelijk voor mensen met een beperking of andere doelgroepen.
- **Evenementen en vergunningverlening:** De complexiteit van vergunningprocedures vormen momenteel een belemmering voor organisatoren van evenementen in Deurne en drukken daarmee op de slagkracht en kwaliteit van het evenementenaanbod.
- **Monitoring en data**: op dit moment is er nog geen inzicht in bezoekersstromen wat sturing lastig maakt. Door hier in de toekomst wel op in te spelen versterkt dit het beleid en mogelijkheid tot sturing.

Kans

- **Schaalsprong als katalysator:** 8.000+ woningen bieden kansen om recreatie (waaronder indoor leisure), groen en beleving mee te ontwerpen.
- **Nationaal Park de Grote Peel (naar Nationaal Park de Peel):** Internationale positionering – aansluiting bij mogelijke UNESCO status Geopark Peelhorst en Maasvallei, ecotoerisme, educatie en streekontwikkeling.
- **Ruimte voor marktgroei binnen toeristische infrastructuur:** ruimte voor kwalitatief en kwantitatief aanbod in overnachtings-mogelijkheden, urban leisure, zakelijke faciliteiten, horeca en beleving op topniveau.
- **Multifunctioneel gebruik van De Brink:** Combinatie van recreatie, natuur en duurzame energie.
- **Hippisch toerisme:** Aansluiting bij landelijke trends in paardentoerisme en sport.
- **Versterking van streekidentiteit:** Verbinding van cultuurhistorie, natuur en lokale producten.
- **Samenwerking met omliggende gemeenten en regio (MRE):** Gezamenlijke marketing, infrastructuur en spreiding van bezoekersdruk.
- **Duurzaam toerisme:** Inspelen op ecologische trends en circulaire economie.

Bedreiging

- **Ruimtelijke druk door schaalsprong:** vermindering landelijk karakter, versnippering van landschap en druk op kwetsbare gebieden.
- **Beperkte draagkracht van natuurgebieden:** stikstofproblematiek en bezoekersdruk kunnen ecologische waarden onder druk zetten.
- **Concurrentie van omliggende toeristische hotspots:** Eindhoven, Helmond en de overige delen van de Peel trekken ook bezoekers en investeringen aan.
- **Veranderende vrijetijds behoeften bezoeker/toerist:** Door de verschuiving naar meer behoefte aan betekenisvolle beleving, rust, natuur, kwaliteit en digitaal goed vindbaar aanbod dreigt het huidige vrijetijdsaanbod in Deurne onvoldoende aan te sluiten op de verwachtingen van bezoekers, wat de aantrekkelijkheid en bestedingen onder druk zet.
- **Onvoldoende uitvoeringskracht:** Beperkte capaciteit, middelen en organisatiekracht kunnen de vertaling van ambities naar concrete projecten in de vrijetijdseconomie van Deurne vertragen of blokkeren.

B

Bron: VVV Deurne

Waar willen we naartoe? Ambitie vrijetijdseconomie Deurne.

5 Onze ambitie

Op basis van de analyses, de gesignaleerde kansen en de huidige stand van zaken kijken we vooruit: waar willen we met de vrijetijdseconomie naartoe? In dit hoofdstuk brengen we samen welke rol de vrijetijdseconomie in de toekomst speelt en welke ambitie daarbij past voor Deurne. We maken de stap van inzicht naar richting en schetsen hoe we de vrijetijdseconomie willen laten bijdragen aan een aantrekkelijk woon- en leefklimaat, een sterke lokale economie en brede welvaart.

AMBITIE

Deurne ontwikkelt zich tot de herkenbare en gastvrije poort naar de Peel, als voortuin van de Brainportregio. Een plek waar natuur, ontspanning en ontmoeting samenkomen en waar vrije tijd bijdraagt aan brede welvaart, gezondheid en een aantrekkelijk woon- en leefklimaat voor huidige en toekomstige inwoners.

De vrijetijdseconomie van Deurne groeit niet om te groeien, maar om de kwaliteit van leven te versterken. Door te investeren in een samenhangend, toegankelijk en onderscheidend aanbod aan recreatie en toerisme versterken we de leefomgeving, ondersteunen we de transitie van het buitengebied en vergroten we de aantrekkingskracht van Deurne als woon-, werk- en vestigingsgemeente. Zo draagt de vrijetijdseconomie bij aan een vitale gemeenschap, een veerkrachtige economie en een gezonde toekomst.

De ambitie omvat de volgende uitgangspunten:

Vrije tijd als bouwsteen van brede welvaart

Vrije tijd is geen luxe, maar een essentiële voorwaarde voor een gezonde en verbonden samenleving. In een tijd van toenemende druk op ruimte, werk en prestaties biedt vrije tijd ruimte voor ontspanning, ontmoeting, creativiteit en persoonlijke ontwikkeling. De vrijetijdseconomie vormt daarmee het sociale fundament van Deurne: plekken en voorzieningen, waar inwoners en bezoekers zich welkom voelen en waar ontmoeting vanzelf ontstaat. Deurne kiest bewust voor een vrijetijdseconomie die publieke waarde creëert. Niet exclusief of alleen gericht op bezoekers, maar inclusief, toegankelijk en van betekenis voor iedereen. Goede dagrecreatieve voorzieningen dragen direct bij aan welzijn, gezondheid en sociale samenhang en versterken het dagelijks leven van inwoners – nu en in de toekomst.

Schaalsprong en aantrekkelijk woon- en leefklimaat

Deurne staat voor een schaalsprong in wonen en werken. Een sterke vrijetijdseconomie is daarbij randvoorwaardelijk. Goede dagrecreatieve voorzieningen, een aantrekkelijk landschap en een herkenbaar imago zorgen ervoor dat de mensen die Deurne wil aantrekken zich hier ook daadwerkelijk willen vestigen. De vrijetijdseconomie versterkt het imago van Deurne als prettige woon- en werkgemeente, waar kwaliteit van leven centraal staat en economische groei samengaat met maatschappelijke waarde.

Deurne als poort naar de Peel

Als poort naar de Peel vervult Deurne een herkenbare regionale rol. De landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten vormen een sterke basis voor een florerende vrijetijdseconomie, waarin natuurbeleving, recreatie en gastvrijheid samenkomen. Door deze positie te versterken, verbindt Deurne kern en landschap en benut het recreatie als drager van kwaliteit, identiteit en economische meerwaarde.

AMBITIE

Vrijetijdseconomie en transitie van het buitengebied

De vrijetijdseconomie draagt bij aan de transitie van het buitengebied door ruimte te bieden aan vernieuwende vormen van recreatie, cultuur en agrarische verbreding die passen bij landschap, biodiversiteit en klimaatadaptatie. Zo ontstaat een toekomstbestendig perspectief waarin economie en leefomgeving elkaar versterken en het buitengebied in balans blijft.

Gezondheid, ontmoeting en beweging

Recreatie, cultuur en horeca spelen een belangrijke rol in een gezonde leefomgeving. De inrichting van de openbare ruimte en het recreatieve aanbod nodigen uit tot bewegen, verblijven en ontmoeten. Wandelen, fietsen en buiten zijn worden vanzelfsprekend onderdeel van het dagelijks leven. Daarmee draagt de vrijetijdseconomie bij aan zowel de fysieke als mentale gezondheid van inwoners.

Economische impuls dag- en verblijfsaanbod

Deze ambitie voor de vrijetijdseconomie geeft Deurne een gerichte economische impuls. De geplande woningbouw en de groei van het aantal inwoners zorgen voor een toenemende vraag naar dagrecreatie, verblijf en ontspanning. Dit creëert ruimte voor nieuwe initiatieven en voorzieningen, zoals indoor recreatie, uitbreiding van het verblijfsaanbod (waaronder glamping, ecolodges, hotels en wellness) en de verdere ontwikkeling van Nationaal Park De Grote Peel (tot Nationaal Park de Peel).

Er zijn door de groei van het aantal inwoners kansen voor voorzieningen die lokaal zijn en qua bezoek redelijk evenredig zijn aan de bevolkingsomvang, zoals fitness/hyrox of een groter racketcentrum. Ook de behoefte aan stedelijke entertainment in de vorm van indoor voorzieningen biedt kansen, omdat door meer inwoners meer draagvlak ontstaat voor de exploitatie daarvan. Deurne zal met de groei van het aantal inwoners een voorzieningenniveau moeten hebben dat vergelijkbaar is met de gemeenten Veldhoven of Weert. Dat vraagt ook om meer stedelijke voorzieningen, zoals een indoor klimhal, trampolinepark, wellness, indoor en outdoor golf en (niet al te grootschalige) waterrecreatie-activiteiten. Tegelijkertijd is de afstand tot bijvoorbeeld Helmond en Mierlo kort en hoeft niet elke gemeente alle indoor voorzieningen aan te bieden.

De groei van de vrijetijdseconomie kan leiden tot een toename van circa 250 tot 500 arbeidsplaatsen. Daarmee positioneert Deurne de vrijetijdseconomie nadrukkelijk als volwaardig economisch speerpunt. Niet alleen als drager van leefkwaliteit en brede welvaart, maar ook als sector die bijdraagt aan een veerkrachtige arbeidsmarkt en ondernemerschap. De verwachte werkgelegenheidsgroei onderstreept het potentieel van de sector en maakt duidelijk dat nu het moment is om te investeren en gerichte keuzes te maken.

6 Van kansen en opgaven naar actieprogramma's

In dit hoofdstuk worden de kansen en opgaven doorvertaald naar actieprogramma's. Deze actieprogramma's vormen de schakel tussen ambitie en uitvoering. Ze geven een eerste opzet en richting weer van wat Deurne de komende jaren wil oppakken. Het is een eerste opzet die nog verder uitgewerkt dient te worden – denk aan: zijn de acties compleet, wie is de trekker van de acties, welk tijdspad willen we hanteren en welke investering vraagt dit. De actieprogramma's bieden daarmee houvast voor verdere uitwerking, samenwerking en besluitvorming, en maken de beweging van ambitie naar praktijk concreet en uitvoerbaar.

Bron: Land van de Peel

OMGEVING: LANDSCHAP, DE PEEL EN GROENBLAUW NETWERK ALS FUNDAMENT

De kwaliteit van de leefomgeving vormt het fundament van de vrijetijdseconomie van Deurne. In deze actielijn staat het versterken van landschap, natuur en erfgoed centraal, met de Peel en het groenblauwe netwerk als dragende structuren. Door recreatie structureel te verbinden aan deze kwaliteiten wordt bijgedragen aan gezondheid, leefkwaliteit en een herkenbare positie van Deurne.

Let wel: *deze acties zijn een eerste aanzet en vallen niet allemaal onder de uitvoering van de gemeente. De gemeente heeft veelal een faciliterende rol waarbij markt- of marketingpartijen voor de uitvoering zorgen, los van acties zoals het meenemen in ruimtelijke planvorming of het afwegen van ontwikkelingen.*

	Acties
1	Versterken en positioneren van Deurne als herkenbare toegangspoort tot Nationaal Park De Peel, met duidelijke startpunten, voorzieningen en informatie voor inwoners en bezoekers.
2	Ontwikkelen en borgen van een samenhangend groenblauw raamwerk binnen Deurne en richting de regio, als ruimtelijke drager voor recreatie, gezondheid en leefkwaliteit.
3	Wandelen fietsnetwerken expliciet koppelen aan het groenblauwe raamwerk, zodat routes logisch, samenhangend en beleefbaar zijn.
4	Erfgoed en cultuurhistorie actief integreren in landschap en routes, door verhalen, plekken en structuren zichtbaar en beleefbaar te maken.
5	Vrijetijdsbesteding structureel meenemen in ruimtelijke planvorming, zodat recreatie, ontspanning en ontmoeting vanaf de start onderdeel zijn van plannen voor woonwijken, buitengebied en bestaande kernen.
6	Ontwikkelingen afwegen op hun ruimtelijke en ecologische draagkracht, met aandacht voor spreiding en behoud van rust en kwaliteit. Denk hierbij aan het meenemen van dit soort toetsingscriteria in een ontwikkelkader.

ACCOMMODATIE: DAG-, VERBLIJFS- ÉN ZAKELIJKE RECREATIE IN SAMENHANG

Een aantrekkelijk en samenhangend aanbod aan dag-, verblijfs- en zakelijke recreatie is essentieel om de kansen van de vrijetijdseconomie te benutten. Deze actielijn richt zich op het versterken en verbreden van het aanbod, passend bij de schaal en identiteit van Deurne. Daarbij staan kwaliteit, samenhang en meerwaarde voor zowel inwoners als bezoekers centraal.

	Acties
1	Versterken van het dagrecreatieve aanbod, met name door het toevoegen van weer- en seizoensonafhankelijke voorzieningen die meerdere doelgroepen bedienen en jaarrond gebruikt kunnen worden. Denk aan meer sportvoorzieningen zoals fitness, racketcentrum, maar ook meer indoor entertainment zoals een family center (zie pagina 23 en bijlage O: kansen leisure functies - pagina 85 t/m 89)
2	Gericht inzetten op dagrecreatie voor eigen inwoners, met toegankelijke natuur, ontmoetingsplekken en laagdrempelige voorzieningen.
3	Verkennen van doorontwikkeling De Brink tot een (bescheiden) multifunctioneel recreatief knooppunt, waar water, natuur, sport, horeca en ontmoeting samenkomen, passend bij de schaal van Deurne.
4	Ruimte bieden voor vernieuwing en uitbreiding van verblijfsrecreatie, zowel groot- als kleinschalig (met nadruk op kleinschalige), duurzame en landschappelijk ingepaste concepten.
5	Versterken van het zakelijke recreatieve aanbod, met name in het middensegment, door zakelijke functies te koppelen aan verblijf, horeca en buitenbeleving.
6	Reeds verkende kansen voor dag- en verblijfsrecreatie concreet uitwerken in passende concepten.
7	Dagrecreatieve concepten (zie pagina 23 en bijlage O: kansen leisure functies – pagina 85 t/m 89 - voor meer informatie) beoordelen op economische haalbaarheid, maatschappelijke meerwaarde en ruimtelijke inpassing, en bepalen onder welke voorwaarden realisatie wenselijk is.
8	Toegankelijkheid en inclusiviteit meewegen bij nieuwe voorzieningen, met aandacht voor betaalbaarheid, bereikbaarheid en variatie in aanbod.
9	Kwaliteit verbeteren huidige verblijfsrecreatie

ORGANISATIE: VAN LOSSE INITIATIEVEN NAAR SAMENHANG EN SLAGKRACHT

De vrijetijdseconomie van Deurne kent veel initiatieven en betrokkenheid, maar vraagt om meer samenhang en slagkracht. In deze actielijn staat het beter organiseren en verbinden van partijen, initiatieven en gebieden centraal. Door samenwerking te versterken en rollen te verduidelijken, kan Deurne meer impact maken met bestaande en nieuwe ontwikkelingen.

	Acties
1	Inrichten van een structurele samenwerkingsvorm, zoals een regietafel, rond de vrijetijdseconomie, waarin gemeente, ondernemers, maatschappelijke organisaties en regiopartners 4x per jaar samenkomen.
2	Actief verbinden van initiatieven, gebieden en thema's, zodat losse projecten samen bijdragen aan één samenhangend vrijetijdsproduct. Bijvoorbeeld aan de hand van een vrijetijdsmakelaar.
3	Stimuleren van samenwerking en innovatie, waaronder cross-overs tussen recreatie, zorg, cultuur en agrarisch ondernemerschap, wanneer dit aantoonbare meerwaarde heeft. (Dit kan onderdeel worden van de rol van een vrijetijdsmakelaar).
4	Inrichten van een tweejaarlijkse monitoring van de vrijetijdseconomie, met aandacht voor bezoekersstromen, economische impact en tevredenheid. Monitoring gebruiken om gericht bij te sturen op aanbod, spreiding en kwaliteit.
5	We vereenvoudigen en verduidelijken de vergunningprocedures voor evenementen en versterken de ondersteuning van organisatoren, zodat waardevolle evenementen in Deurne efficiënt, toegankelijk en succesvol kunnen worden gerealiseerd.

BELEVING (EN POSITIONERING): VAN LOSSE KWALITEITEN NAAR ÉÉN VERHAAL

Deurne beschikt over sterke kwaliteiten, maar deze worden nog onvoldoende als samenhangend geheel beleefd. Deze actielijn richt zich op het versterken van beleving en positionering, zodat landschap, erfgoed, routes en voorzieningen samen één herkenbaar verhaal vertellen. Beleving wordt daarmee een middel om kwaliteit, verblijf en brede welvaart te versterken.

	Acties
1	Ontwikkelen van een heldere positionering en verhaallijn voor de vrijetijdseconomie, waarin landschap, erfgoed, routes en voorzieningen samenkomen.
2	Vertalen van aanbod en omgeving naar herkenbare belevingslijnen en thema's, passend bij de identiteit en schaal van Deurne.
3	Beleving expliciet verbinden aan gezondheid, ontspanning en ontmoeting als onderdeel van brede welvaart. Denk hierbij met name aan dagrecreatie in de natuur.

7 Waar landen de kansen en opgaven?

De ambitie voor de vrijetijdseconomie vraagt om keuzes in de ruimte. Niet elke ontwikkeling past overal, en niet elk gebied vraagt om dezelfde invulling. In dit hoofdstuk maken we daarom concreet waar de kansen en opgaven voor de vrijetijdseconomie landen. We sluiten aan bij de gebiedsindeling zoals uitgewerkt in het Programma Economie en vertalen deze per gebied naar betekenis voor de vrijetijdseconomie.

Per gebied geven we een korte toelichting op het profiel en de rol binnen de vrijetijdseconomie. Daarbij maken we onderscheid tussen functies die hier kansrijk en passend zijn, en functies die hier minder goed aansluiten. Zo ontstaat richting en duidelijkheid voor initiatiefnemers, ondernemers en partners. Ter inspiratie werken we per gebied een voorbeeld uit, om concreet te maken wat we met de functies bedoelen en hoe deze in de praktijk vorm kunnen krijgen.

Bron: Land van de Peel

DE JUISTE FUNCTIE OP DE JUISTE PLEK

Vitale kernen - Vrijetijdseconomie als onderdeel van het dagelijks leven

De vitale kernen vormen het hart van het dagelijks leven in Deurne. Voor de vrijetijdseconomie zijn dit vooral plekken voor dagrecreatie, ontmoeting en kleinschalige beleving, gericht op eigen inwoners en bezoekers uit de directe omgeving. De vrijetijdseconomie draagt hier primair bij aan leefbaarheid, sociale cohesie en een aantrekkelijk woonklimaat.

Wat past hier wél

- Versterking van centrumgebieden als verblijfs- en ontmoetingsplek;
- Horeca, cultuur en evenementen als dragers van levendigheid;
- Kleinschalige dagrecreatie (ook indoor) die jaarrond gebruikt kan worden;
- Zakelijke voorzieningen op kleine tot middelgrote schaal, gekoppeld aan horeca en verblijf (vergaderen, bijeenkomsten, trainingen)
- Verbinding tussen winkels, horeca, cultuur en openbare ruimte

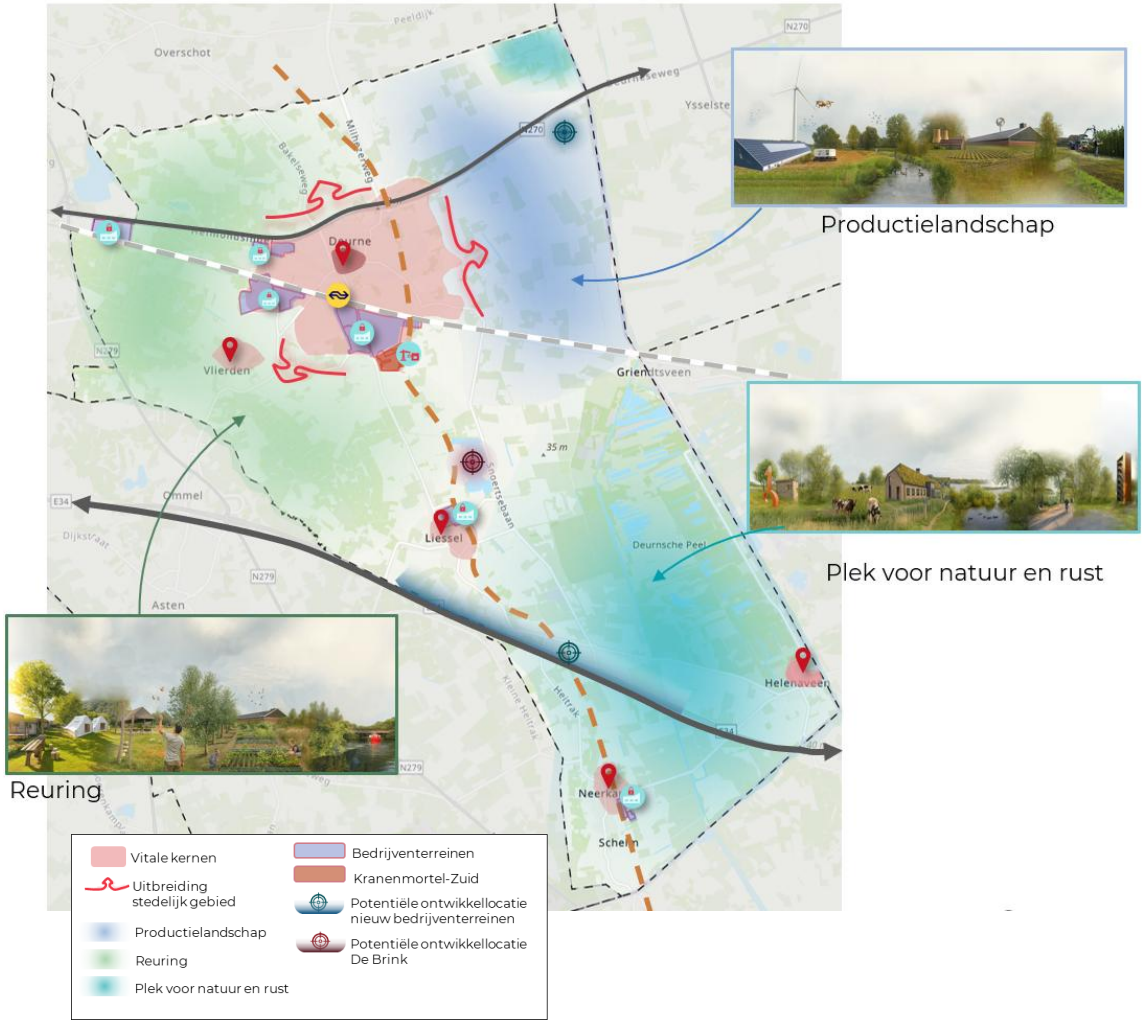
Wat past hier níet

- Grootschalige attracties met regionale of bovenregionale verkeersdruk
- Functies die de leefbaarheid of bereikbaarheid onder druk zetten

Ter inspiratie

Bij nieuwe woonwijken wordt recreatie vanaf het begin meegenomen. Groene zones, speel- en sportvoorzieningen versterken de leefkwaliteit en ontmoeting. Aanvullend ontstaat ruimte voor kleinschalige voorzieningen zoals horeca, fitness, wellness en multifunctionele ruimtes. Ook stedelijke leisure kan hier landen, zoals indoor sport, spel, wellness en vergaderen, en zorgt voor dynamiek en jaarronde activiteit.

Overzichtskaart van de gebiedsgerichte uitwerking (Programma Economie)

DE JUISTE FUNCTIE OP DE JUISTE PLEK

Plek voor natuur en rust – Vrijetijdseconomie in dienst van kwaliteit

Natuur- en rustgebieden zijn essentieel voor de aantrekkelijkheid van Deurne als woon- en leefgemeente. De vrijetijdseconomie is hier ondergeschikt en gericht op beleving, gezondheid en kwaliteit, met een grote indirecte economische waarde.

Wat past hier wél
- Extensieve recreatie, versterking van het groenblauwe netwerk
- Routes en natuurbeleving
- Educatie en bewustwording – met de focus op thema's rondom de identiteit van Deurne
- Positionering van Deurne als poort naar de Peel (kleinschalige horeca ten behoeve van spreiding in natuurgebied)

Wat past hier níet
- Intensieve recreatie
- Grootschalige voorzieningen

Ter inspiratie
Hier staan rustige routes, landschappelijke verbindingen en kleinschalige natuurbeleving centraal, die uitnodigen tot bewegen, vertragen en ontdekken. Bezoekers beleven het landschap te voet of per fiets, met ruimte voor rustpunten, educatie en zicht op natuur en water. Deze gebieden functioneren als onderdeel van/overgang naar de Peel, met kleinschalige voorzieningen die verblijf en spreiding ondersteunen.

Productielandschap - Vrijetijdseconomie als ondersteunende functie in transitie

Het productielandschap is primair gericht op landbouw, energie en nieuwe economische functies. Vrijetijdseconomie speelt hier een ondersteunende en aanvullende rol, als onderdeel van de transitie van het buitengebied.

Wat past hier wél
- Kleinschalige recreatie – let wel als het een andere hoofdfunctie betreft zoals agrarisch dan is (verblijfs)recreatie een nevenactiviteit voor de ondernemer;
- Beleving gekoppeld aan landbouw en landschap;
- Educatieve en zorggerelateerde functies

Wat past hier níet
- Grootschalige leisure
- Intensieve bebouwing of dominante recreatieve functies

Ter inspiratie
Vrijkomende agrarische bebouwing kan hier worden benut voor B&B's, natuurcampings, vakantiehuisjes of agrotoeristische initiatieven. Ook sportieve leisure (outdoor) zou hier gevestigd kunnen worden.

DE JUISTE FUNCTIE OP DE JUISTE PLEK

Reuring - Concentratie van vrijetijdseconomie en beleving

Reuring staat voor plekken waar vrijetijdseconomie bewust wordt geconcentreerd. Dit zijn locaties waar dynamiek, multifunctionaliteit en beleving gewenst zijn en waar ook een bovenlokale aantrekkingskracht kan ontstaan. Hier kan vrijetijdseconomie groeien zonder dat dit ten koste gaat van rust elders.

Wat past hier wél

- Dag- en verblijfsrecreatie met duidelijke belevingswaarde, zowel groot- als kleinschalig
- Multifunctionele recreatieve knooppunten (zoals De Brink)
- Evenementen, sport en ontmoetingsplekken
- Zakelijke vrijetijdseconomie op middelgrote schaal, gecombineerd met verblijf, horeca en buitenruimte
- Combinaties van recreatie, horeca en landschap

Wat past hier níet

- Verspreide reuring buiten de aangewezen plekken
- Functies die natuur- en rustgebieden onder druk zetten

Ter inspiratie

Functies als wandel- en fietsroutes, pluktuinen, educatieve programma's of water- en golfvoorzieningen versterken een samenhangend netwerk en bieden (bestaande) ondernemers nieuwe economische perspectieven. Binnen dit netwerk is ruimte voor geconcentreerde reuring: plekken waar dag- en verblijfsrecreatie kan landen en rust en levendigheid elkaar versterken.

Bedrijventerreinen – Weinig rol voor vrijetijdseconomie

Sterke bedrijventerreinen zijn primair bedoeld voor productie, logistiek en werkgelegenheid. Vrijetijdseconomie speelt hier geen betekenisvolle rol en wordt bewust niet ontwikkeld op deze locaties.

Wat past hier wél

- Productie
- Innovatie
- Maakindustrie
- Specifieke onderdelen van recreatie: indoor speelvoorzieningen, een klimhal of fitness

Wat past hier níet

- Overige recreatie
- Leisure
- Zakelijke vrijetijdsvoorzieningen
- Verblijf of ontmoeting

Bron: Land van de Peel

C

Bijlagen

BIJLAGE A: DEFINITIES

In het onderzoek zijn meerdere categorieën van verblijfstoerisme en dagtoerisme opgenomen. De tabellen op de volgende pagina bevatten een overzicht van de categorieën die deel uitmaken van het verblijfstoerisme en het dagtoerisme.

Tabel A.1 Afbakening verblijfstoerisme

Categorie verblijfstoerisme	Toelichting
Hotels en pensions	Overnachtingen in hotels en/of pensions. Er wordt een onderscheid gemaakt naar toeristisch en zakelijk verblijf.
B&Bs	Overnachtingen in bed & breakfasts. Er wordt een onderscheid gemaakt naar toeristisch en zakelijk verblijf.
Vakantiewoningen	Overnachtingen in bungalows, chalets, vakantiewoningen en –appartementen, zowel solitaire accommodaties als accommodaties op bungalow- en vakantieparken.
Campings	Overnachtingen op toeristische kampeerplaatsen, camperplaatsen, jaarplaatsen, seizoensplaatsen en in verhuuraccommodaties. In de raming wordt voor overnachtingen op toeristische kampeerplaatsen een onderscheid gemaakt tussen minicampings (bedrijven met maximaal 40 plaatsen) en reguliere campings (bedrijven met meer dan 40 plaatsen). In het rapport is het totale aantal overnachtingen opgenomen.
Groepsaccommodaties	Overnachtingen in groepsaccommodaties en/of jeugdherbergen.
Jachthavens	Vaste ligplaatsen in jachthavens en overnachtingen van passanten.

Tabel A.2 Afbakening dagtoerisme

Categorie Dagtoerisme	Toelichting
Attracties en bezienswaardigheden	Attracties, dierentuinen, pretparken, kastelen, wijngaarden, molens en educatie/informatiecentra.
Cultuur	Theaters en poppodia
Musea	Bezoek aan musea
Evenementen	Bezoek aan evenementen, met een ondergrens aan 5.000 bezoekers
Rondvaarten	Uitsluitend toeristisch gebruik, excl. regulier gebruik veerponten (overzetveren)
Golfbanen	Golfbanen inclusief pitch & putt en midgetgolfbanen
Routegebonden recreatie	Deelname aan dagtochten met wandelen en fietsen (inwoners van buiten de gemeente)
Oeverrecreatie	Bezoek aan strandbaden (niet aan zee) en zwemplassen (excl. buitenzwembaden)
Sportieve leisure /sport en gezondheid	Bowlingbanen, kano- en watersportverhuur, zelfstandige fietsverhuur (niet op stations en campings), zwembaden, wellness, fitness, racketsport

BIJLAGE B: ONDERZOEKSVERANTWOORDING

Totale bestedingen
Dit onderzoek beperkt zich niet tot alleen de directe bestedingen als gevolg van de genoemde activiteiten in het dag- en verblijfstoerisme, maar gaat ook in op de bestedingen die samenhangen met deze activiteiten en een directe relatie tot het bezoek hebben. Het gaat dan om bestedingen per nacht/dag, die in hetzelfde etmaal als het dag- of verblijfsbezoek plaatsgevonden hebben. De bestedingen zijn per persoon. De bestedingen zijn gelimiteerd tot de volgende categorieën:

- Logies: bestedingen in de logiesaccommodaties, die direct betrekking hebben op het verblijf;
- Detailhandel: bestedingen in de detailhandel, zowel food- als non-food, die gerelateerd zijn aan het dag- of verblijfsbezoek. Bijvoorbeeld bestedingen in de supermarkt, merchandise etc.;
- Horeca: horecabestedingen in een verblijfs- of dagtoeristische accommodatie of de horeca zelf, die gerelateerd zijn aan het bezoek/de activiteit;
- Entree: uitgaven aan betaalde entree van dagtoeristische accommodaties of locaties;

Vaststellen van relevante bestedingen
De benodigde informatie voor deze monitor is verzameld op basis van enkele interviews en deskresearch. Voor het aantal overnachtingen is gebruik gemaakt van de toeristenbelasting (2024), waarna een correctie is gemaakt in overleg met de gemeente Deurne. Locaties met niet-toeristisch gebruik zijn vervolgens niet meegenomen. Ginder heeft op basis van een bestand van de Landelijke Data Alliantie nog enkele accommodaties aan het aanbod toegevoegd op basis van de toeristenbelasting en het aantal overnachtingen daarvoor geraamd.

De belangrijkste eenheden zijn in elke categorie vergelijkbaar:

- Overnachtingen (relevant voor het verblijfstoerisme);
- Bezoekaantallen (relevant voor het dagtoerisme/zakelijk toerisme).

Uitzonderingen op de methodiek
Voor de categorie routegebonden buitenrecreatie is een andere methodiek gehanteerd. Bezoekersaantallen van deze categorie kunnen namelijk niet of weinig betrouwbaar met enquêtes worden achterhaald. De bestedingen in logies en dagtoerisme zijn gebaseerd op respectievelijk de logiesprijzen en entreeprijzen. Hier wordt een gewogen gemiddelde van berekend, waarbij de weegfactor in het verblijfstoerisme het aantal overnachtingen is en in het dagtoerisme zijn dat de bezoekaantallen. Een gewogen gemiddelde doet het meest recht aan de uitkomst. Bestedingen aan horeca en retail zijn afkomstig uit het Input-Outputmodel dat beschreven wordt op de volgende pagina. De bestedingen daarin zijn gebaseerd op eerdere onderzoeken van Ginder en het NVTO van het NBTC.

Indirecte effecten
Toerisme is een samengesteld product dat bestaat uit diverse economische sectoren. Er zijn vier sectoren benoemd van directe bestedingen in onze berekeningen. Vanwege de sterke relaties met sectoren die niet tot deze cijfers behoren (zoals de relaties tussen horeca en detailhandel met groothandel) brengen we in onze methodiek ook de indirecte (maar niet de geïnduceerde) economische effecten in kaart.

BIJLAGE C: GINDER INPUT-OUTPUTMODEL

Keuze Ginder Input-Outputmodel
In hoofdstuk 3 is de economische betekenis berekend aan de hand van het Ginder Input-Outputmodel. Er is gekozen voor een Input-Outputmodel omdat dit de voorkeur verdient op basis van het realisme, het detailniveau van de uitkomsten en de mate van standaardisatie en flexibiliteit. Tevens kan een Input-Outputmodel de opbouw van de toegevoegde waarde op de juiste manier berekenen. Toegevoegde waarde wordt gedefinieerd als: het verschil tussen de marktwaarde van de productie en de ingekochte grondstoffen, oftewel het verschil tussen omzet (wat de consument betaalt) en de inkoop. Het Ginder Input-Outputmodel maakt het mogelijk vast te stellen in hoeverre de bestedingen aan toerisme en recreatie in de regio ook daadwerkelijk binnen de regio blijven. En dus zorgen voor toegevoegde waarde én werkgelegenheid binnen de regio. Hiervoor worden de volgende stappen gezet:

- Vertaling van bestedingen tegen marktprijzen naar directe output;
- Vervaardiging van een regio-specifieke input-outputtabel;
- Vaststelling van indirecte output;
- Vertaling van indirecte output in toegevoegde waarde en werkgelegenheid.

We zetten deze stappen hieronder verder uiteen.

Vertaling bestedingen tegen marktprijzen naar directe output
We ramen voor zowel het verblijfs- als het dagtoerisme de toeristisch-recreatieve bestedingen. Deze bestedingen worden ook wel directe bestedingen genoemd. Dit zijn de bestedingen tegen marktprijzen. Dus de bestedingen die door bezoekers/gasten worden gedaan. Voor een input-outputanalyse is het belangrijk om tot basisprijzen te komen. Hiervoor worden de bestedingen gecorrigeerd voor de BTW en de handels- en transportmarges. BTW leidt namelijk niet tot werkgelegenheid in de regio. De directe output die resulteert, is de input voor het input-outputmodel. Hierbij zijn de bestedingen ingedeeld naar de bedrijfstakken zoals het CBS deze heeft geregistreerd. Hierbij is tevens rekening gehouden met het feit dat producten worden geïmporteerd. Slechts een deel van de producten wordt in Nederland geproduceerd, en nog een kleiner deel in de regio Deurne.

Gerelateerde sectoren
Het onderzoek beperkt zich niet tot de bestedingen als gevolg van de activiteiten (Bijlage A) in het verblijfstoerisme en het dagtoerisme. Ook de bestedingen die samenhangen met deze activiteiten en op dezelfde dag, in directe relatie met het bezoek, hebben plaatsgevonden (en zonder het bezoek niet in die mate of niet op dezelfde dag hadden plaatsgevonden), tellen mee. Het gaat om bestedingen per dag of per nacht, die in hetzelfde etmaal als het dag- of verblijfsbezoek plaatsvinden. De bestedingen zijn per persoon.

BIJLAGE D: SAMENGESTELD TOERISTISCH-RECREATIEF PRODUCT

In deze bijlage gaan we het samengesteld toeristisch-recreatief product uitwerken voor de gemeente Deurne. Dit geeft een overkoepelend beeld van hoe de gemeente ervoor staat op het gebied van vrijetijdseconomie vanuit vier perspectieven die in verband met elkaar staan, namelijk: omgeving, accommodatie, organisatie en bezoekersbeleving. Zie op de volgende pagina het model.

Toelichting samengesteld toeristisch-recreatief product

Hoe een recreant of toerist het bezoek ervaart, is afhankelijk van verschillende factoren: van het informatie zoeken over de bestemming, de reis, de ontvangst bij je verblijfsaccommodatie tot de dingen die een toerist ziet, doet en proeft. Met andere woorden, de uiteindelijke beleving is samengesteld uit een aantal onderdelen:

- **Omgeving:** het landschap, de natuur, de stad en haven, architectuur, erfgoed, cultuur et cetera. Dit is doorgaans de reden dat men een bestemming bezoekt. Behoud of versterking van het landschap is van belang en een belangrijke samenhangende factor met vrijetijdseconomie.
- **Accommodatie:** het verblijf in verblijfsaccommodaties zoals hotels en vakantiehuizen en het dagrecreatieve aanbod zoals musea en attracties.
- **Organisatie:** de gastvrije dienstverlening van de bestemming zoals toeristische informatievoorzieningen en de marketing, de horeca en retailaanbod, evenementen et cetera.
- **Bezoekersbeleving:** hoe de bezoeker of toerist het totale product en service ervaart.

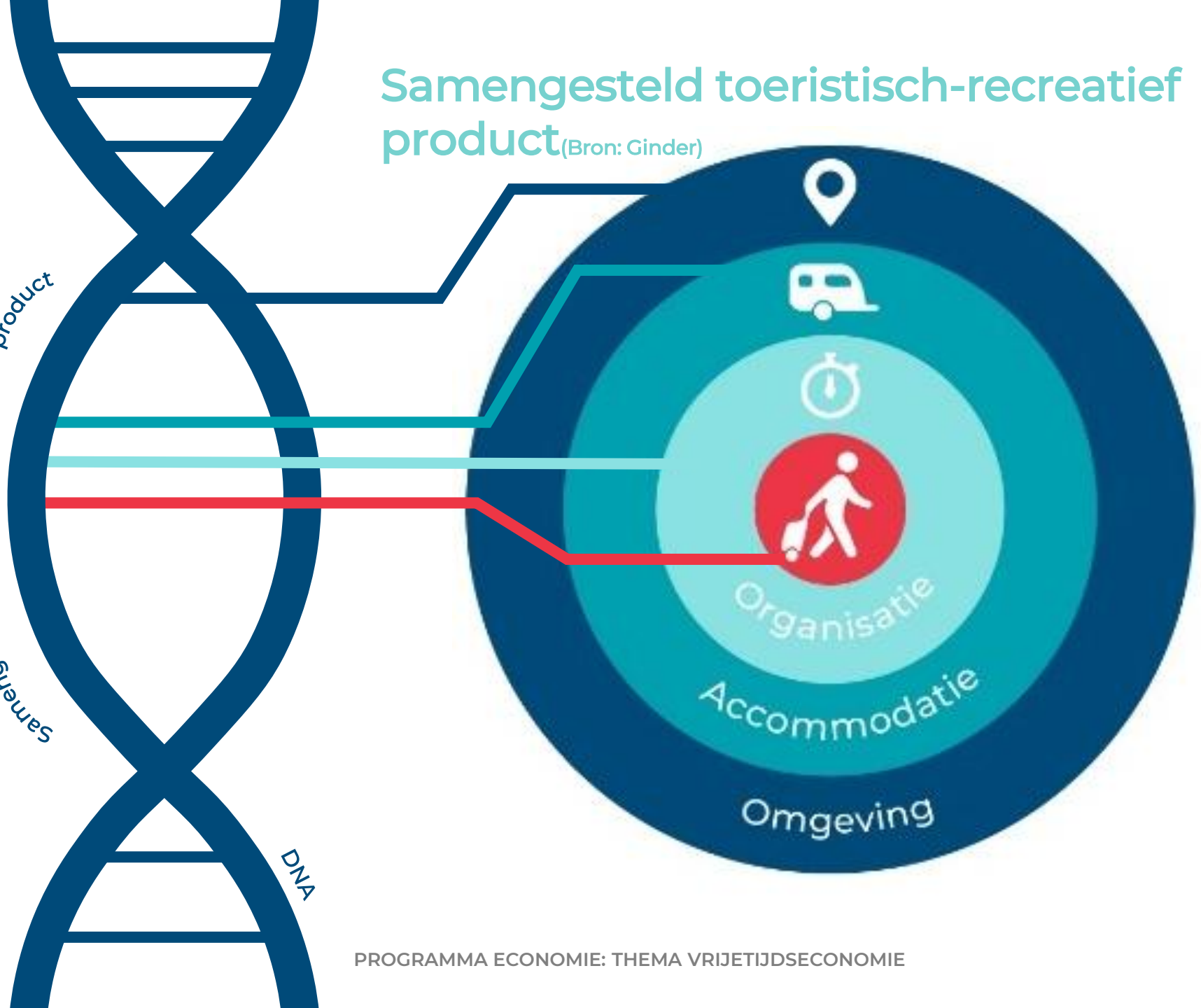
In vitale en sterke toeristische bestemmingen vormen omgeving, accommodaties en organisatie een eenheid. De onderdelen zijn ieder op zich goed voor elkaar en compleet, maar daarnaast ook op elkaar afgestemd en ondersteunen en versterken elkaar. Dit vraagt om samenwerking. Onderling, binnen Deurne zelf, maar ook met de regio.

Brede welvaart als uitgangspunt voor het samengesteld toeristisch-recreatief product van Deurne

Tussen de innovatieve kracht van Brainport en het karakteristieke landschap van de Peel ligt Deurne als een uitnodigende voortuin. Een plek waar ondernemerschap, hightech, agrarisch landschap, natuur, cultuur en ambacht samenkomen. Hier ontstaat een unieke balans tussen groei en leefbaarheid, waarin ruimte voor ontmoeting, ontspanning én creativiteit centraal staat.
Deurne biedt niet alleen rust en natuur, maar is ook een broedplaats voor makers, ondernemers en agrariërs die samen het fundament vormen van een vitale gemeenschap. De vrijetijdseconomie in Deurne moet daarom niet alleen gericht zijn op het aantrekken van bezoekers, maar vooral op het creëren van plekken waar inwoners, ondernemers, makers en agrariërs elkaar ontmoeten, samenwerken en inspireren. Vrije tijd is geen luxe, maar een essentiële voorwaarde voor verbinding, innovatie en persoonlijke groei. Door te investeren in toegankelijke natuur, kwalitatieve ontmoetingsplekken, ruimte voor ambacht en een divers aanbod aan dag- en verblijfsrecreatie, ontstaat een vrijetijdseconomie die bijdraagt aan het welzijn en de vitaliteit van de hele regio. Deurne wordt zo een voorbeeld van hoe vrije tijd, landbouw, maakindustrie en technologie elkaar kunnen versterken en samen zorgen voor brede welvaart en een sterke, veerkrachtige gemeenschap.

De vrijetijdseconomie in Deurne moet gebouwd zijn op het principe dat vrije tijd ruimte biedt voor ontmoeting, ontspanning, creatie en ontwikkeling. Niet als bijzaak, maar als een gedeelde publieke waarde die het fundament vormt voor een gezonde, verbonden en aantrekkelijke voortuin van de Brainport-regio.

Samengesteld toeristisch-recreatief product (Bron: Ginder)

OMGEVING

De omgeving van Deurne vormt de kern van het toeristisch product. De gemeente ligt op de overgang van zandgronden naar veengebieden en wordt gekenmerkt door een afwisselend landschap met hoge natuur- en cultuurhistorische waarde. In theorie is Deurne een ‘Poort naar de Peel’, vanwege de ligging aan de rand van de Deurnese Peel en de Maria Peel – twee Natura2000-gebieden met bijzondere flora en fauna. Hoewel dit nog niet zo gepositioneerd wordt, is dit wel een kans. Deze gebieden zijn aantrekkelijk voor wandelaars, fietsers en natuurliefhebbers, en bieden mogelijkheden voor rust, educatie en landschapsbeleving. Een kans, zoals het realiseren van een uitkijktoren bij Liessel, versterkt deze beleving.

Een belangrijk onderdeel van deze omgeving is **de Peelvenen**. Dit gebied omvat de Deurnese Peel, Mariapeel en Groote Peel. De Groote Peel heeft al de status van nationaal park, maar volgens nieuwe landelijke richtlijnen is het gebied eigenlijk te klein om deze status te behouden. Daarom wordt er gekeken naar een mogelijke herbegrenzing. Het gaat om een samenvoeging van de omliggende hoogveengebieden tot één groter Nationaal Park de Peel. Dit proces bevindt zich nog in de verkenningsfase, waarbij ook inwoners en ondernemers worden betrokken. De ambitie is om in de toekomst het Nationaal Park te vergroten waarbij andere delen van de gemeente/landschappen ook kunnen aanhaken. Deze status zou ook gaan bijdragen aan de aantrekkingskracht van het gebied voor specifieke doelgroepen, zoals natuurliefhebbers, educatieve groepen, internationale bezoekers en mensen die op zoek zijn naar hoogwaardige natuurbeleving. De status Nationaal Park+ kan bovendien bijdragen aan een sterkere positionering en marketing van het gebied als toeristische bestemming. Deze vorm van het vergroten van het Nationaal Park wordt nog onderzocht. Daarnaast is het toekomstig Geopark Peelhorst en Maasvallei bezig met het verkrijgen van de UNESCO- werelderfgoedstatus. Dit is een interessante kans voor de gemeente Deurne om hierop in te spelen en mee te varen op deze bekende status.

Omgeving

Naast natuur speelt ook erfgoed een belangrijke rol. Deurne kent een rijk cultuurhistorisch verleden, zichtbaar in elementen zoals het Klein Kasteel, de historische watermolen en het beschermde dorpsgezicht van Helenaveen – een dorp dat is ontstaan vanuit de turfwinning. De Peelrandbreuk, een geologische breuklijn die het landschap letterlijk tekent, is een uniek fenomeen dat ook toeristisch ontsloten wordt.

De kunst- en cultuurhistorie van Deurne komt tot uiting in routes zoals *Het Tuinpad van mijn vader*, waarin natuur, kunst en verhalen met elkaar worden verbonden. Deze route draagt bij aan de identiteit van Deurne als plek waar cultuur en landschap samenkomen.

De gemeente bestaat uit meerdere kernen, waaronder Deurne zelf, Helenaveen, Liessel, Vlierden en Neerkant. Deze dorpen hebben elk een eigen karakter en bieden kleinschalige voorzieningen, evenementen en horeca. De spreiding van toeristische aantrekkingskracht over deze kernen draagt bij aan een evenwichtige ruimtelijke verdeling van bezoekers.

Een specifiek onderdeel van de omgeving is de **hippische sector**. Deurne heeft een lange traditie op het gebied van paardensport, met als bekend voorbeeld het Green Valley Estate. Deze sector biedt potentie voor toeristisch gebruik, zoals ruiterroutes, evenementen en arrangementen gericht op paardenliefhebbers. Tot slot is er het gebied **De Brink**, een waterrijk gebied aan de rand van Liessel. Hoewel het op dit moment nog beperkt toeristisch ontwikkeld is, biedt het potentie voor recreatieve functies zoals waterbeleving, natuurontwikkeling en landschappelijke verbindingen met omliggende routes en voorzieningen.

ACCOMMODATIES (DAG EN VERBLIJF)

Het aanbod aan dag- en verblijfsrecreatie in Deurne is relatief kleinschalig en beperkt in omvang, maar sluit goed aan op de natuurlijke en culturele kwaliteiten van de omgeving. Er is sprake van een functioneel basisaanbod, met ruimte voor verdere ontwikkeling en verbreding.

Op het gebied van **dagrecreatie** zijn er enkele voorzieningen die bijdragen aan het toeristisch profiel van Deurne. Het *Toon Kortoomspark* is een themapark rondom de schrijver Toon Kortooms, met een blotevoetenpad, horeca en natuurbeleving. *Museum De Wieger* fungeert als kunstmuseum en culturele locatie, met wisselende exposities en een beeldentuin. Daarnaast zijn er culturele activiteiten zoals open ateliers, exposities en festivals, waaronder de *Nacht van het Witte Doek* en de *Cultuurparade*. Daarnaast heeft Deurne ook bekende dagrecreatieve ondernemingen en gebieden, zoals: Natuurpoort de Peel, Green Valley Estate, Ossenbeemd, het Cultuurcentrum Huub van Doorn en het museum Techniek met een Ziel. Allemaal typerend voor Deurne. Deze dagrecreatieve activiteiten zijn allemaal te beleven via de vele wandel- en fietsroutes, mountainbikepaden en ruiterpaden.

Het **verblijfsaanbod** bestaat uit enkele grotere voorzieningen, zoals *Landal Park De Peel* (gericht op gezinnen en groepen) en *Fletcher Kloosterhotel Willibrordhaeghe* (een hotel in een voormalig klooster met parkachtige tuin). Daarnaast zijn er kleinschalige accommodaties zoals B&B's, natuurhuisjes, boerderijen en molens. Campings en groepsaccommodaties zijn beschikbaar voor actieve recreanten en families.
Hoewel het aanbod functioneel is, ontbreekt het aan diversiteit in type en schaal. Er zijn weinig thematische of innovatieve verblijfsconcepten (zoals glamping, ecolodges of wellness-accommodaties), en het aanbod is sterk seizoensgebonden. Ook is de spreiding van voorzieningen beperkt, met concentratie rondom Deurne zelf. Dit biedt kansen voor uitbreiding, kwaliteitsverbetering en spreiding van het aanbod over de dorpen.

ORGANISATIE

De toeristische organisatie in Deurne is gebaseerd op samenwerking tussen publieke en private partijen. De gemeente werkt samen met regionale partners, ondernemers en maatschappelijke organisaties aan de ontwikkeling, promotie en coördinatie van het toeristisch product.

Toeristisch Deurne (voorheen: VVV Deurne) en het regionale samenwerkingsverband **Land van de Peel** spelen een centrale rol in informatievoorziening, destinatiemarketing en productontwikkeling. Zij ontwikkelen arrangementen, thematische routes en campagnes die Deurne positioneren binnen het bredere toeristische aanbod van de Peelregio.

De gemeente stimuleert samenwerking met dorpsraden, ondernemers en natuur- en cultuurorganisaties. Deze samenwerking richt zich op het versterken van het toeristisch profiel, het organiseren van evenementen en het ontwikkelen van nieuwe producten. Innovatie speelt hierbij een rol, bijvoorbeeld via digitale toepassingen zoals de *Tuinpad van mijn vader*-app, die storytelling en routebeleving combineert. Ook is er een regionale samenwerking in ontwikkeling rondom het Nationaal Park. Daarnaast wordt op het gebied van wandelroutes samengewerkt binnen het samenwerkingsverband langs de Brabantse Aa.

Duurzaamheid is een belangrijk uitgangspunt in het toeristisch beleid. Er wordt gestreefd naar een balans tussen beleving en bescherming van natuur en erfgoed. Bezoekersspreiding, inclusiviteit en toegankelijkheid zijn hierbij belangrijke thema's. Tegelijkertijd is er nog beperkt structurele monitoring van bezoekersstromen, waardering en economische impact. Verdere professionalisering op dit vlak kan bijdragen aan effectiever beleid. We adviseren de economische impact ten minste tweejaarlijks te meten.

BEZOEKERSBELEVING

De bezoekersbeleving in Deurne wordt gekenmerkt door rust, kleinschaligheid en authenticiteit. Bezoekers ervaren Deurne als een plek waar natuur, cultuur en erfgoed samenkomen. De verhalen van de Peel, de turfwinning, kunstenaars als Wiegersma en de Brabantse sfeer zijn zichtbaar en voelbaar in routes, musea en evenementen.

De persoonlijke ontvangst bij het toeristisch informatiepunt Deurne (voorheen: VVV Deurne), in de horeca en bij accommodaties draagt bij aan een gastvrije sfeer. Lokale ondernemers en inwoners spelen een actieve rol in het delen van verhalen en tips. Jaarlijkse evenementen zoals de *Nacht van het Witte Doek*, de *Walhalla Zomerfeesten* en diverse markten zorgen voor levendigheid en verbinding met de lokale gemeenschap.

Thematische routes maken het aanbod toegankelijk voor verschillende doelgroepen. Voorbeelden zijn erfgoedroutes langs kastelen en molens, natuurwandelingen door de Peelvenen en fietsroutes langs dorpen en bezienswaardigheden. Digitale ondersteuning, zoals apps en QR-codes, wordt steeds vaker ingezet om de beleving te verdiepen.

Unieke ervaringen zoals moeraslopen, overnachten in een kloosterhotel of natuurhuisje, streekproducten proeven en het ontmoeten van lokale kunstenaars dragen bij aan een onderscheidend toeristisch profiel. Tegelijkertijd is het aanbod nog beperkt voor specifieke doelgroepen zoals jongeren of internationale bezoekers. Verdere ontwikkeling van toegankelijke voorzieningen, zoals mindervalide wandelroutes en -paden, meertalige informatie en gezinsvriendelijk aanbod kan de beleving verbreden.

Conclusie

Het samengesteld toeristisch-recreatief product van Deurne wordt gekenmerkt door een sterke samenhang tussen omgeving, accommodatie en organisatie. De unieke ligging aan de rand van het Nationaal Park met de Peelvenen, met waardevolle natuurgebieden en een rijk cultuurhistorisch verleden, vormt het fundament van het toeristisch aanbod. Deurne biedt een functioneel basisaanbod dat goed aansluit op de natuurlijke en culturele kwaliteiten van de regio, maar kent nog een beperkte diversiteit en schaalgrootte. Het aanbod is kleinschalig, met name seizoensgebonden en mist vernieuwende concepten, waardoor het vooral rust- en harmoniezoekers aantrekt.

De organisatie van het toeristisch product is gebaseerd op samenwerking tussen publieke en private partijen, waarbij het Toeristisch Deurne (voorheen: VVV Deurne) en het regionale samenwerkingsverband Land van de Peel een centrale rol spelen in destinatiemarketing en productontwikkeling. Innovatie en duurzaamheid zijn belangrijke uitgangspunten, maar verdere professionalisering en monitoring zijn nodig om het beleid effectiever te maken.

De bezoekersbeleving in Deurne draait om rust, authenticiteit en lokale betrokkenheid. Thematische routes, kleinschalige evenementen en persoonlijke ontvangst zorgen voor een onderscheidend profiel, maar het aanbod voor specifieke doelgroepen zoals jongeren en internationale bezoekers blijft beperkt.

Kortom, Deurne heeft een solide basis voor een vitaal toeristisch-recreatief product, maar om door te groeien naar een toekomstbestendige en gastvrije bestemming is het noodzakelijk te investeren in diversificatie, kwaliteitsverbetering en een bredere spreiding van het aanbod. Samenwerking, innovatie en het benutten van lokale identiteit zijn daarbij cruciaal om zowel inwoners als bezoekers optimaal te bedienen en de economische en maatschappelijke waarde van de vrijetijdseconomie te vergroten.

BIJLAGE E: BELEIDSANALYSE

In deze bijlage wordt het beleid rondom de vrijetijdseconomie in Deurne geanalyseerd. Een beleidsanalyse is essentieel om inzicht te krijgen in de kaders die richting geven aan de ontwikkeling van dit thema en om te beoordelen hoe deze kaders aansluiten op de kansen die we zien op het gebied van toerisme en recreatie. Door deze koppeling te maken, kunnen we beter inschatten in hoeverre het huidige beleid bijdraagt aan het benutten van deze kansen.

Bij de analyse is onderscheid gemaakt tussen vier niveaus van beleid:

- **Bovenlokale kaders:** Beleidslijnen en richtlijnen vanuit provincie, rijk en regionale samenwerkingsverbanden die de strategische koers mede bepalen.
- **Gemeentelijke kaders:** Beleidsdocumenten en visies van de gemeente Deurne die de lokale invulling en prioriteiten vastleggen.
- **Sectorspecifieke kaders:** Beleidsstukken die zich richten op specifieke onderdelen van de vrijetijdseconomie, zoals toerisme, cultuur, sport of evenementen.
- **Kaders vanuit de gemeenschap en ondernemers:** Initiatieven, afspraken en visies die ontstaan vanuit lokale stakeholders, waaronder verenigingen, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Deze indeling maakt het mogelijk om zowel externe invloeden als lokale ambities en initiatieven in samenhang te beoordelen. Zo ontstaat een compleet beeld van de beleidscontext waarin de vrijetijdseconomie van Deurne zich ontwikkelt en hoe deze aansluit op de kansen die er liggen.

Bovenlokale kaders

Provinciaal beleid: Levendig Brabant 2030

De provincie Noord-Brabant werkt met het beleidskader Levendig Brabant 2030. Hierin worden cultuur, erfgoed, sport en vrije tijd (waaronder toerisme en recreatie) op een samenhangende manier benaderd. Het doel is Brabant aantrekkelijk te houden als plek om te wonen, werken, recreëren en bezoeken, met een breed en divers aanbod voor zowel inwoners als bezoekers. Samenwerking en verbinding tussen sectoren, zoals vrije tijd, cultuur, erfgoed, sport, natuur, landbouw en gezondheid, staan hierbij centraal. Twee centrale opgaven lopen hier dwars doorheen:

- Het bereiken van een breder en meer divers publiek (inclusief jongeren).
- Het bijdragen aan maatschappelijke opgaven, zoals leefbaarheid, gezondheid, duurzaamheid en innovatie.

Ambities en doelen voor toerisme en recreatie:

- Het aanbod van toeristische en recreatieve producten en diensten moet aansluiten op de behoeften van inwoners en bezoekers.
- Innovatie en vernieuwing worden gestimuleerd, met aandacht voor talentontwikkeling en het versterken van het onderscheidend vermogen van Brabant.
- De provincie investeert in het vergroten van de bekendheid van het Brabantse aanbod, onder andere via VisitBrabant en thematische campagnes.
- Er is aandacht voor spreiding van bezoekers, het behoud van natuur en erfgoed, en het versterken van de economische impact van de sector.

Samenwerking en financiering

- De provincie werkt samen met gemeenten, maatschappelijke partners, ondernemers en uitvoeringsorganisaties.
- Voor de periode 2024-2027 is er een meerjarig budget beschikbaar, met ruimte voor flexibiliteit en inspelen op nieuwe ontwikkelingen.
- Europese samenwerking en monitoring van resultaten zijn onderdeel van het beleid.

Aanbodversterking en promotie: Ontwikkeling van nieuw en onderscheidend aanbod, behoud van bestaande sterke punten, en promotie richting binnen- en buitenlandse bezoekers.

- **Duurzaamheid en vitaliteit:** Aandacht voor vitale vakantieparken, spreiding van bezoekers en het tegengaan van permanente bewoning van recreatiewoningen.
- **Maatschappelijke waarde:** Vrije tijd wordt gezien als verbinder tussen verschillende maatschappelijke opgaven, zoals gezondheid, leefbaarheid en sociale cohesie.
- **Monitoring en bijsturing**: Jaarlijkse monitoring van de vrijetijdseconomie en bijstelling van beleid op basis van data en trends.

Ontwikkelstrategie Zuidoost-Brabant

Deurne maakt onderdeel uit van de 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant. Deze regio heeft zich de afgelopen decennia ontwikkeld tot een krachtige regio. Deze kracht zit in de combinatie van een sterk economisch ecosysteem in een aantrekkelijke regio met een mooie combinatie van stedelijke en landelijke gebieden. De regio heeft de ambitie om deze positie vast te houden, niet alleen op het gebied van de economische kracht, maar ook omdat we ervan overtuigd zijn dat deze positie kan bijdragen aan de brede welvaart voor iedereen, waardoor we naast werkgelegenheid ook bijdragen aan verbeteringen op aspecten zoals gezondheid, onderwijs, gelijkheid, veiligheid, sociale cohesie, milieu, en cultureel erfgoed. Deze ambitie leidt tot een grote groei van woningen en werklocaties, en vraagt om nieuwe vormen van mobiliteit om de regio bereikbaar te houden. Bovendien vereist dit het behouden en waar mogelijk versterken van de ruimtelijke en landschappelijke kwaliteit, waarbij we ons ervan bewust zijn dat ook de transitie landelijk gebied, de energietransitie en de klimaataanpassingen om ruimtelijke aanpassingen vragen.

De regio heeft in juli 2023 richtinggevende keuzes gemaakt die de koers en agenda voor de komende jaren vormen. Deze zijn vastgelegd in het afsprakenkader als onderdeel van de Ontwikkelstrategie Zuidoost-Brabant. De Ontwikkelstrategie ziet op de drie kernthema's wonen, werken en mobiliteit. Het centrale doel is een toekomstbestendige ontwikkeling met als belangrijkste pijler: kwaliteit. De ontwikkelprincipes zijn:
1. bodem, water, natuur en landschap als leidend principe;
2. woningbouw als hefboom voor vitale kernen en dorpen;
3. subregionale knopen vergroten de netwerkkracht van de regio;
4. een internationale toppositie voor Brainport vraagt om een kwalitatieve agenda voor werklocaties;
5. (H)OV en fiets als mobiliteitsdragers voor de regio; auto-infrastructuur is aanvullend.

Voor Deurne wordt uitgegaan van 13.110 extra woningen tot 2040. Gecorrigeerd voor de eigen woningbehoefte betekent dit circa 3.500 woningen voor inwoners van 'buitenaf'.

Strategische Agenda Brainport

Deze agenda beoogt een handelingskader te geven voor de samenwerking tussen Rijk en regio aan een zekere en toekomstbestendige economische groei voor Nederland op basis van hoogwaardige technologische productie die bijdraagt aan de strategische autonomie van Europa. De gezamenlijke ambities richting 2030 waarover Rijk en regio de beleidsdialoog voeren zijn, dat:

- de regio een ruimtelijke schaalsprong kan maken;
- voldoende talent beschikbaar is;
- het technologisch concurrentievermogen wordt versterkt;
- er sprake is van veerkrachtige toeleverende ketens.

Strategische doelen en ambities 2030
Het strategisch doel is toekomstbestendige economische groei voor Nederland op basis van hoogwaardige technologische productie en die bijdraagt aan de strategische autonomie van Europa. Een onderdeel hiervan is de Nederlandse bijdrage aan de Europese ambitie om in 2030 ten minste 20% van de wereldwijde chipproductie naar Europa te halen.

Onderliggende ambities om dat te bereiken zijn:

- Woon-, leef- en vestigingsklimaat: In 2030 zijn er voldoende beschikbare woningen, infrastructuur, (groen)voorzieningen, werklocaties en netinfrastructuur om de groei van de regio (op een klimaatvriendelijke manier) te accommoderen met behoud van brede welvaart voor alle inwoners.
- Talent: In 2032 zijn er 50.000 tech- en IT-arbeidsplaatsen in de regio ingevuld door extra talent op te leiden, bij- en om te scholen, gericht aan te trekken en te behouden.
- Internationale waardeketens: In 2030 zijn de Nederlandse strategische posities in bestaande internationale waardeketens versterkt en zijn er nieuwe (sleutel)technologieën en internationale waardeketens opgewerkt, waarin Nederland een sterke en strategische positie heeft.

NOVEX de Peel

Het *Ontwikkelperspectief Novex De Peel 2050* schetst een kompas voor een toekomstbestendige Peel, gericht op een balans tussen natuur, landbouw en verstedelijking. De Peel is aangewezen als NOVEX-gebied vanwege de complexe opgaven: droogte, natuurherstel, energietransitie, leefbaarheid en verstedelijking. Het document benadrukt dat water- en bodemsystemen sturend zijn en richt zich op een veerkrachtige natuurlijke omgeving, klimaatbestendigheid en economische diversificatie.

Belangrijkste pijlers:

1.Natuurlijke Peel - Gericht op natuurbehoud en herstel van ecosystemen, met vernatting en bufferzones langs de Peelhorst.

2.Ondernemende Peel - Circulaire en biobased landbouw, gekoppeld aan energiewinning en economische activiteiten rondom centrale knooppunten.

3.Leefbare Peel - Leefbaarheid in dorpen versterken, voorzieningen verbeteren en verstedelijking opvangen, voornamelijk in Brainport Eindhoven.
Het plan wil samen met stakeholders (overheden, marktpartijen, en bewoners) projecten realiseren die bijdragen aan een duurzame toekomst van de Peel.

Economische agenda De Peel

De Economische Agenda de Peel 2022-2026 schetst een visie voor economische samenwerking binnen de Peel-regio. In lijn met de Brainport 2030-strategie benadrukt deze economische agenda de noodzaak om de regionale samenwerking te versterken en economische ontwikkeling te stimuleren.

Ambities:

1. **Versterken van de Economische Structuur**: De regio wil de focus leggen op meer verschillende economische sectoren zoals hightech maakindustrie, voedsel en de dienstensector.
2. **Verbeteren van de aansluiting tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt**: Het verbeteren van de verbinding tussen onderwijs en bedrijfsleven is een prioriteit. De strategie richt zich op het aantrekken en behouden van talent en ervoor zorgen dat de regionale beroepsbevolking goed voorbereid is op toekomstige banen.
3. **Bevorderen van een Duurzame, circulaire en innovatieve Economie:** Het terugdringen van CO2-uitstoot en het stimuleren van hernieuwbare energieoplossingen.
4. **Behoud van vitaliteit in het landelijk gebied**: een combinatie van het behouden van de unieke landschappen en economische groei.
5. **Optimaliseren van het leef- en vestigingsklimaat:** verbeteringen in infrastructuur, huisvesting en leefkwaliteit

De agenda zet duidelijke ambities neer, zoals het worden van een innovatief knooppunt binnen Brainport, en beschrijft concrete strategieën, zoals bedrijfsinnovatie, human capital-ontwikkeling, duurzaamheid en branding van de Peel als een regio van kansen.

Gemeentelijke kaders

Het Koersdocument

Het koersdocument vormt de basis voor de Omgevingsvisie Deurne 2050. Het geeft richting aan hoe Deurne zich wil ontwikkelen op het gebied van wonen, werken, natuur, mobiliteit en economie. Het is geen gedetailleerd uitvoeringsplan, maar een strategische koers met ambities en ontwikkellijnen. Deurne kiest voor een gebiedsgerichte aanpak: de gemeente wordt opgedeeld in 12 deelgebieden, elk met eigen kenmerken en kansen. Deze indeling maakt maatwerk mogelijk en benut lokale kwaliteiten.

Trends en ontwikkelingen: De toeristisch-recreatieve sector is over de gehele linie een groeimarkt. Voor verblijfsrecreatie vormen shortbreaks, een onderscheidende beleving en behoefte aan transparantie over bijvoorbeeld prijs, boekingsmogelijkheden en beoordelingen belangrijke ontwikkelingen. Aansluiting op technologische ontwikkelingen, onderscheidende concepten en verbinding met de lokale omgeving vormen belangrijke succesfactoren. De vergrijzende bevolking heeft over het algemeen veel tijd, deels een hoog bestedingspatroon, maar kan ook kritisch zijn. Er is behoefte aan kwalitatieve bijzondere belevingen en een groeiende belangstelling voor cultuur(historie).
Ambitie: Natuur en cultuur(historie) als basis.
Doelen

- Een aantrekkelijk, beleefbaar en levendig landschap en kernen
- Benutten, spreiden en verleiden naar karakter en draagkracht van het gebied
- Herstel van sociale draagkracht

Sociaal- economisch potentieel:

- Erkenning van hoogwaardige landschappelijke kwaliteit, gelaagde geschiedenis en natuur als recreatieve topbestemmingen.
- De Peel als cultureel en historisch erfgoed inzetten als motor voor een recreatieve en toeristische industrie, met Helenaveen en Griendtsveen als dragers.
- Spreiding van recreatie door introductie van een variatie aan nieuwe recreatieve en betekenisvolle plekken.
- Ontwikkeling van een aantrekkelijk recreatief netwerk om landschap, dorpen en bijzondere hotspots met elkaar te verbinden.
- Versterking van recreatie en toerisme is onlosmakelijk verbonden met de schaalsprong van de Brainport en vraagt om aansluiting bij regionale initiatieven.

Voorkeursalternatief Omgevingsvisie Deurne 2050

Deurne 2050 zet in op groei, behoud van identiteit en een vitale vrijetijdseconomie.

Identiteit & Landschap: Deurne beschermt haar kernwaarden: sterke gemeenschappen, karakteristieke dorpen, cultuurhistorie en gevarieerd landschap. Nieuwe ontwikkelingen moeten deze waarden versterken. Recreatie en toerisme worden gekoppeld aan beleefbare routes en cultuurhistorische plekken.

- **Groei & Woningbouw:** Deurne groeit naar 50.000 inwoners (8.500 woningen), vooral in en rond de kern. Uitbreiding en inbreiding zijn landschappelijk ingepast; het buitengebied blijft zoveel mogelijk behouden voor natuur, landbouw en recreatie.
- **Gezonde Leefomgeving & Mobiliteit:** De openbare ruimte stimuleert ontmoeting, bewegen en gezondheid. Fiets- en wandelroutes worden uitgebreid, mobiliteitshubs ontwikkeld en nieuwe wijken zijn autoluw, wat recreatie en bereikbaarheid vergroot.
- **Sociaal-economisch potentieel van recreatie en toerisme:** Deurne biedt een breed aanbod aan (dag)recreatie en kansen voor ondernemers in het buitengebied. Kleinschalige verblijfsrecreatie wordt gestimuleerd, kwetsbare natuurgebieden worden beschermd tegen overmatige recreatie.
- **Duurzaamheid & Klimaatrobuustheid:** Investeringen in duurzame energie, circulaire werklandschappen en vergroening versterken het recreatieve karakter en maken Deurne toekomstbestendig.
- **Regionale samenwerking:** Deurne werkt samen met omliggende regio's en sectoren, wat het aanbod en de kwaliteit van recreatie, toerisme en lokale ambachten vergroot.

Toekomstvisie Deurne 2030

De **Toekomstvisie Deurne 2030** richt zich op het versterken van de bestuurskracht van Deurne in samenwerking met omliggende Peelgemeenten en de bredere regio Zuidoost-Brabant. De visie benadrukt dat de gemeente Deurne een sterk woon- en leefklimaat heeft en een gezonde lokale economie wil bevorderen, met aandacht voor duurzaamheid en regionale samenwerking.

Belangrijke thema's:

1.Samenwerking in de Peel: Deurne werkt samen met vijf andere Peelgemeenten (Asten, Someren, Laarbeek, Gemert-Bakel en Helmond) aan gedeelde opgaven, zoals sociaal beleid, economische ontwikkeling en veiligheid. De samenwerking richt zich op het versterken van de regio als een aantrekkelijk woon- en werkgebied.

2.Lokale bestuurskracht: Deurne wil zijn eigen kracht benutten om lokale uitdagingen zoals woningbouw, zorg en leefbaarheid aan te pakken, terwijl samenwerking wordt gezocht voor regionale vraagstukken die een bredere aanpak vereisen, zoals economische groei en infrastructuur.

3.Groene en gezonde leefomgeving: De visie benadrukt dat Deurne zijn groene, landelijke karakter wil behouden en versterken. Er wordt ingezet op duurzame energie, behoud van natuur en een gezonde leefomgeving.

4.Rol van de regio Brainport: Deurne wil een complementaire rol spelen binnen de hightechregio Brainport Eindhoven, door het aanbieden van een aantrekkelijk woonklimaat voor werknemers van deze innovatieve bedrijven.

Sector specifieke kaders

Cultuurkader

Het Cultuurkader schetst de waarde van cultuur voor de Deurnese gemeenschap en benoemt de financiële kwetsbaarheid van de sector. Het kader is tot stand gekomen via deskresearch, gesprekken met culturele instellingen, een enquête onder inwoners en analyse van trends.

Drie centrale waarden van cultuur:

1. Maatschappelijke waarde

- Cultuur verbindt inwoners, bevordert sociale cohesie en draagt bij aan de identiteit van Deurne.
- Culturele activiteiten verminderen eenzaamheid, vergroten welzijn (bijvoorbeeld bij ouderen en mensen met dementie) en stimuleren integratie en diversiteit.
- Voorbeelden: evenementen als de Cultuurparade, projecten als Music-All-in Life, kunst in de wijk (zoals ArtORO).

2. Artistieke waarde

- Cultuur biedt plezier, verrijking en stimuleert creativiteit en talentontwikkeling.
- Zowel actieve (zelf beoefenen) als passieve (bezoeken, ervaren) cultuurparticipatie zijn belangrijk.
- Cultuureducatie op scholen en in de gemeenschap is essentieel voor talentontwikkeling en het levend houden van de cultuursector.
- Voorbeelden: Deurne's got talent, Open Atelierdagen, cultuureducatieprojecten op basisscholen.

3. Economische waarde

- Cultuur draagt bij aan recreatie, toerisme en werkgelegenheid, zowel direct (banen in de sector) als indirect (horeca, detailhandel).
- Culturele voorzieningen en evenementen trekken bezoekers van binnen en buiten de regio.
- Voorbeelden: Death Valley de Peel fietsroute, museum De Wieger, Toon Kortoomspark, natuurgebieden en erfgoed als publiekstrekkers.

Visie Vrijetijdseconomie 2030

Visie en Ambitie

Het uitvoeringsplan is gebaseerd op de in 2021 vastgestelde visie. De ambitie is om Deurne te positioneren langs drie kernwaarden:

- Brabantse waarden
- Peelbeleving
- Deurnese iconen

Deze positionering wordt versterkt via vier ontwikkellijnen:

- Organisatie (samenwerking, profilering als cultuurdorp)
- Omgeving (aantrekkelijk landschap, verbindingen, dorps karakter)
- Dagrecreatie (faciliteren lokale initiatieven, versterken voorzieningen)
- Logiesaanbod (vitaal en kwalitatief aanbod, kleinschalige accommodaties)

Rol van de gemeente

De gemeente Deurne faciliteert en stimuleert marktpartijen, inwoners en bezoekers, met focus op vestigingsklimaat, openbare ruimte, kennisinfrastructuur, leefbaarheid en imago. De verantwoordelijkheid voor het toeristisch product ligt bij de marktpartijen zelf; de gemeente ondersteunt professionalisering en organiserend vermogen.

Structuur van het uitvoeringsplan

Het plan is opgebouwd rond de vier ontwikkellijnen. Per lijn zijn doelstellingen geformuleerd, waaraan 21 concrete acties en projecten zijn gekoppeld. Deze zijn uitgewerkt met projectnaam, omschrijving en betrokken stakeholders. In een bijlage zijn planning en begroting opgenomen.

Belangrijkste acties en projecten (selectie)

1. Organisatie

- Oprichting toeristisch platform: advies- en uitvoeringsorgaan voor en door ondernemers.
- Cultuursubsidie en erfgoedprojecten: versterken van het verhaal van Deurne.
- Regiomarketing Land van de Peel: samenwerking met omliggende gemeenten en provincie.

2. Omgeving

- Herijking subsidierelatie VVV: toekomstbestendig maken van de VVV.
- Grote evenementen subsidie: faciliteren van grote evenementen.
- Onderhoud en verbetering recreatieve routestructuren: toegankelijkheid en inclusiviteit vergroten.
- Geopark Peelhorst & Maasvallei: zichtbaarheid en beleving van cultuurhistorie.
- Uitkijktoren Liessel: versterken van de Peelbeleving.
- Centrumvisie & Retailvisie: aantrekkelijkheid en bereikbaarheid van Deurne Centrum en kernen.

3. Dagrecreatie

- Tuinpad van mijn vader: culturele wandelroute.
- Burgerenquête: behoeften inwoners in kaart brengen.
- Maatschappelijke voorzieningen in de buurt: o.a. pumptrack in Deurne.
- Logiesaanbod
- Professionele ondersteuning ondernemers: cursussen, trainingen, advies.
- Netwerkbijeenkomsten: kennisdeling en aansluiting op bestaande netwerken.
- Monitoring & meting: nulmeting en éénmeting economische betekenis.
- Aanjaagfonds vrijetijdseconomie: subsidie voor aanbodinnovatie.

Conclusie beleidsanalyse

De beleidsanalyse laat zien dat de vrijetijdseconomie in Deurne wordt beïnvloed door een breed palet aan kaders: bovenlokale, gemeentelijke, sectorspecifieke kaders en kaders vanuit de gemeenschap en ondernemers. Elk van deze niveaus draagt op eigen wijze bij aan de richting en invulling van het beleid.

- **Bovenlokale kaders** (zoals het provinciaal beleid Levendig Brabant 2030, de Strategische Agenda Brainport en NOVEX De Peel) leggen de nadruk op samenhang, innovatie, duurzaamheid en het versterken van de regionale identiteit. Ze bieden kansen voor samenwerking, internationale profilering en het benutten van unieke natuurwaarden zoals de Peelvenen.

- **Gemeentelijke kaders** (zoals het Koersdocument, het Raadsprogramma, het Cultuurkader en Toekomstvisie Deurne 2030) richten zich op het versterken van de vitaliteit van Deurne en haar dorpen, het bevorderen van een gezonde en duurzame leefomgeving, en het verbinden van lokale ambities met regionale ontwikkelingen. Hier ligt veel aandacht voor samenwerking, leefbaarheid en het behoud van het karakter van Deurne. Het Koersdocument is hierin een belangrijk element: het vormt de basis voor de Omgevingsvisie Deurne 2050 en biedt een strategische richting voor wonen, werken, natuur, mobiliteit en economie. De ambitie is om natuur en cultuur(historie) als fundament te nemen, met aandacht voor spreiding van recreatie, herstel van sociale draagkracht en het verbinden van landschap, dorpen en hotspots. Deze kaders sluiten aan bij actuele trends en leggen de basis voor een toekomstbestendige vrijetijdseconomie in Deurne.

- **Sectorspecifieke kaders** geven richting aan de ontwikkeling van specifieke onderdelen van de vrijetijdseconomie, zoals toerisme, cultuur, sport en evenementen. Ze stimuleren innovatie, kwaliteitsverbetering en het inspelen op trends als duurzaamheid, diversificatie van het aanbod en het versterken van de streekidentiteit.

De analyse toont aan dat er een goede basis ligt voor verdere ontwikkeling van de vrijetijdseconomie, maar ook dat er nog uitdagingen zijn. Deurne heeft unieke kansen dankzij haar ligging, natuur, cultuurhistorie en actieve gemeenschap. Tegelijkertijd vraagt de groei van het aantal inwoners en de ruimtelijke ontwikkelingen om een integrale benadering, waarin recreatie en toerisme structureel worden verweven met andere beleidsvelden.

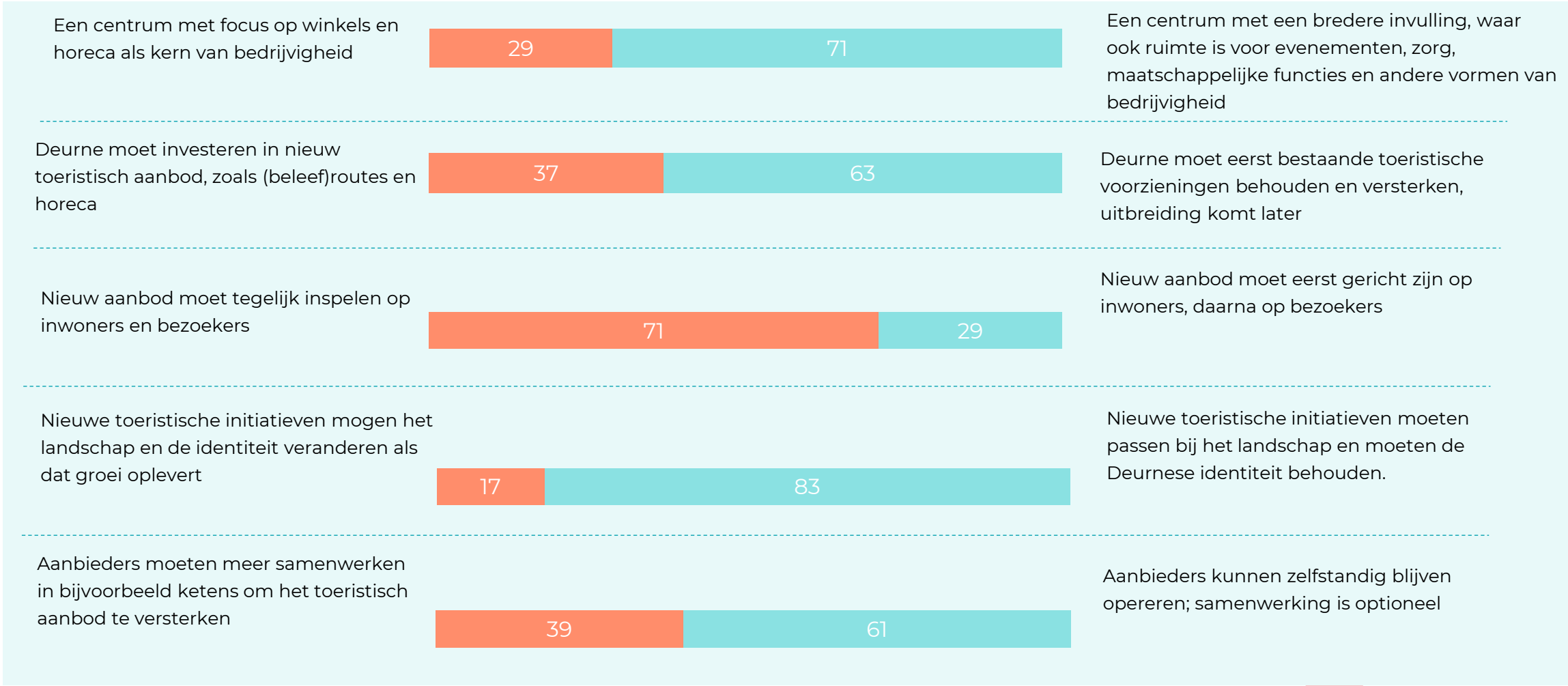
Om de kansen op het gebied van toerisme en recreatie optimaal te benutten, is het essentieel dat beleid op alle niveaus goed op elkaar aansluit en dat samenwerking tussen partijen wordt versterkt. Door te investeren in innovatie, duurzaamheid, diversificatie van het aanbod en het behoud van de lokale identiteit, kan Deurne zich ontwikkelen tot een toekomstbestendige, gastvrije en onderscheidende bestemming voor zowel inwoners als bezoekers.

BIJLAGE F: UITKOMSTEN ENQUÊTE EN GESPREKKEN

Om richting te geven aan de verdere ontwikkeling van de vrijetijdseconomie in Deurne is er een enquête uitgevoerd onder inwoners en betrokkenen. Daarnaast zijn er gesprekken gevoerd met lokale stakeholders en ondernemers.

In de enquête is gevraagd naar hun mening over het toeristische en recreatieve aanbod, de gewenste koers en prioriteiten voor de toekomst. De gesprekken leverden aanvullende inzichten op over kansen en uitdagingen binnen de sector. De resultaten van deze inventarisatie geven waardevolle input over de voorkeuren, zorgen en ambities van de lokale gemeenschap en vormen daarmee een belangrijke basis voor het beleid en de verdere uitwerking van het vrijetijdsaanbod in Deurne. 77 respondenten hebben reacties gegeven op de stellingen over vrijetijdseconomie. Aangezien we de resultaten bij meerdere participatierondes hebben kunnen toetsen, is ook het aantal van 77 waardevol gebleken voor het geheel.

Resultaten enquête

Conclusie resultaten van de enquête

De enquête onder betrokkenen en inwoners laat duidelijke voorkeuren zien voor de toekomstige ontwikkeling van de vrijetijdseconomie in Deurne. De stellingen met de hoogste percentages 'mee eens' geven richting aan het beleid en de prioriteiten:

- **Een centrum met een bredere invulling, waar ook ruimte is voor evenementen, zorg, maatschappelijke functies en andere vormen van bedrijvigheid.** Een ruime meerderheid heeft gekozen voor deze stelling. Dit betekent dat er breed draagvlak is voor een centrum dat niet alleen gericht is op winkels en horeca, maar juist ook ruimte biedt aan evenementen, zorg, maatschappelijke functies en andere vormen van bedrijvigheid. Deze brede invulling wordt gezien als een belangrijke voorwaarde voor een toekomstbestendig en levendig centrum in Deurne, dat aansluit bij de wensen van zowel inwoners als bezoekers.
- **Nieuw toeristisch aanbod moet tegelijk inspelen op inwoners en bezoekers.** Dit betekent dat de basis van de vrijetijdseconomie stevig verankerd moet zijn in de behoeften van de lokale gemeenschap én de bezoekers. Het gaat om voorzieningen en activiteiten die zowel de leefbaarheid voor inwoners vergroten als de aantrekkingskracht voor toeristen versterken.
- **Behoud van bestaande voorzieningen krijgt prioriteit boven uitbreiding.** Inwoners vinden het belangrijk dat Deurne eerst investeert in het op peil houden van het huidige aanbod, voordat er wordt ingezet op grootschalige uitbreiding. Dat betekent blijvende investeringen in kwaliteit en, waar dat past en nodig is, inzetten op passende uitbreidingen (op initiatief van ondernemers).
- **Nieuwe initiatieven moeten passen bij het landschap en de Deurnese identiteit behouden.** Er is weinig draagvlak voor ontwikkelingen die het karakter van Deurne ingrijpend veranderen. Authenticiteit en lokale identiteit worden als belangrijke waarden gezien.
- **Samenwerking tussen aanbieders wordt als optioneel beschouwd.** De meerderheid vindt dat iedereen zelfstandig kan blijven opereren en dat samenwerking in een netwerk het toeristisch aanbod optioneel kan versterken en professionaliseren.

Deze uitkomsten onderstrepen dat de vrijetijdseconomie van Deurne toekomstbestendig kan groeien door:

- Het centrum te benutten met een bredere invulling, ook toeristisch-recreatief gezien.
- Te investeren in voorzieningen die aansluiten bij de wensen van inwoners én bezoekers.
- Eerst te focussen op het versterken van bestaande voorzieningen, met oog voor kwaliteit en samenhang.
- De unieke identiteit en het landschap van Deurne te koesteren en als uitgangspunt te nemen voor nieuwe initiatieven.
- Innovatie en uitbreiding alleen door te voeren als deze passen bij de lokale waarden en bijdragen aan de brede welvaart.
- Samenwerking kan het toeristisch aanbod (optioneel) versterken en professionaliseren.

De enquête bevestigt dat draagvlak en succes vooral ontstaan als de vrijetijdseconomie van Deurne wordt gebouwd op lokale kracht, samenwerking en behoud van identiteit, met een open blik voor kansen die zowel inwoners als bezoekers ten goede komen.

Samenvatting resultaten gesprekken

Om meer inzicht te krijgen in hoe de sector in elkaar zit, welk aanbod er is, of ondernemers uitbreidings-/investeringsplannen hebben en wat de kwaliteit van het aanbod is, zijn we in gesprek gegaan met een aantal (lokale) stakeholders en ondernemers.

De volgende partijen hebben we gesproken:

- Baroef
  - (uitbaters van 9 locaties in Deurne (Reizende man, Natuurpoort de Peel, Het Dinghuis, The Ocean, D'n Borrel, Scala, Green Valley Estate, Thuis | Vieren)
- Toon Kortoomspark
- Stichting Nacht van het Witte Doek
- Cultuurcentrum Deurne
- Liever Buiten
- Stichting Land van de Peel
- Toeristisch Informatiepunt Deurne (voorheen: VVV Deurne)

Er zijn brede inspanningen verricht om de hotelsector te betrekken, helaas is dat niet gelukt.

Op hoofdlijnen zijn dit de uitkomsten van de gesprekken;

- Authentieke, lokale verhalen en beleving trekken bezoekers, ook van buiten de regio;
- De Peelvenen is een belangrijke drager van de identiteit van het toeristisch product in Deurne; die men in de toekomst wil behouden en gebruiken als fundament voor het toerisme;
- Er is behoefte aan meer jaarronde activiteiten, het dagtoeristisch aanbod is nu grotendeels seizoensgericht;
- Het huidige verblijfsaanbod kent te weinig diversiteit in aanbod;
- Vrijwilligers en lokale betrokkenheid zijn belangrijk, maar verschillen per initiatief.
- Gemeentelijk beleid en regelgeving zijn bepalend voor ontwikkeling en groei.

BIJLAGE G: VRAAG EN AANBOD VERBLIJFSTOERISME

Aanbod verblijfstoerisme

In deze bijlage volgt eerst de analyse van het aanbod van verblijfstoerisme in de gemeente Deurne. Vervolgens gaan we in op de vraagkant. Als basis is het bestand van de toeristenbelasting gebruikt, en Ginder heeft waar nodig aanvullingen gedaan op basis van het bestand van de Landelijke Data Alliantie (LDA).

Het verblijfsaanbod in de gemeente Deurne splitsen we uit in de categorieën hotels, bed-and- breakfasts, vakantiewoningen, groepsaccommodaties, camperplaatsen en campings. De basis hiervoor is het meest actuele bestand van de toeristenbelasting dat door de gemeente is aangeleverd. Door Ginder zijn op basis van het bestand van de Landelijke Data Alliantie (LDA) hier enkele accommodaties aan toegevoegd. Accommodaties waar arbeidsmigranten verblijven zijn door de gemeente gemarkeerd en niet in dit overzicht opgenomen, omdat ze geen toeristische functie vervullen. Van circa 12 kleinschalige accommodaties kan niet worden vastgesteld tot welke categorie deze behoren; deze zijn daarom als ‘overig’ in het overzicht opgenomen.

Op basis van het LDA-bestand zijn ook de capaciteiten (aantal verblijfseenheden) toegevoegd aan het aanbod.

Tabel G.1 toont een overzicht van het aantal verblijfsaanbieders in de gemeente Deurne in 2023. Tabel G.2 (op de volgende pagina) laat het aantal eenheden per categorie zien. Het verblijfstoerisme in de gemeente Deurne bestaat uit 60 aanbieders en beschikt gezamenlijk over ca. 486 logieseenheden. Het aantal eenheden dat vakantiewoningen betreft (circa 33% van het totaal) is het grootste aandeel van het aanbod.

Daarna zijn de hotels met 130 kamers en de campings met 116 plaatsen ook grote sectoren. Het hotelaanbod wordt grotendeels gevormd door Fletcherhotel Willibrordhaeghe met 99 kamers.

De campings kennen alleen toeristische plaatsen en enkele verhuuraccommodaties maar geen jaarplaatsen.

De campings zijn relatief kleinschalig van karakter, de grootste camping heeft 60 plaatsen. Het aanbod van vakantiewoningen bestaat met name uit de 96 vakantiewoningen op Landal Park de Peel (dat ook nog 42 chalets in de verhuur aanbiedt). Van de 11 groepsaccommodaties betreffen er drie scoutinglocaties.

Tabel G.1 - Aantal aanbieders verblijfstoerisme

Categorie	Aantal aanbieders
Hotels	3
Bed & Breakfasts	16
Campings	6
Vakantiewoningen	10
Groepsaccommodaties	11
Camperplaatsen	3
Overig	11
Totaal	60

Bron: Gemeente Deurne, Landelijke Data Alliantie, bewerking Ginder

Tabel G.2 - Aantal eenheden verblijfstoerisme

Categorie	Aantal eenheden
Hotels	130 kamers
Bed & Breakfasts	42 kamers
Campings (mini-campings)	91 plaatsen
Vakantiewoningen en appartementen	168 woningen
Groepsaccommodaties	11 aanbieders
Camperplaatsen	44 plaatsen
Overig	-
Totaal	486 eenheden

Bron: Landelijke Data Alliantie, gemeente Deurne, bewerking: Ginder

Tabel G.3 - Aantal slaapplaatsen verblijfstoerisme 2023

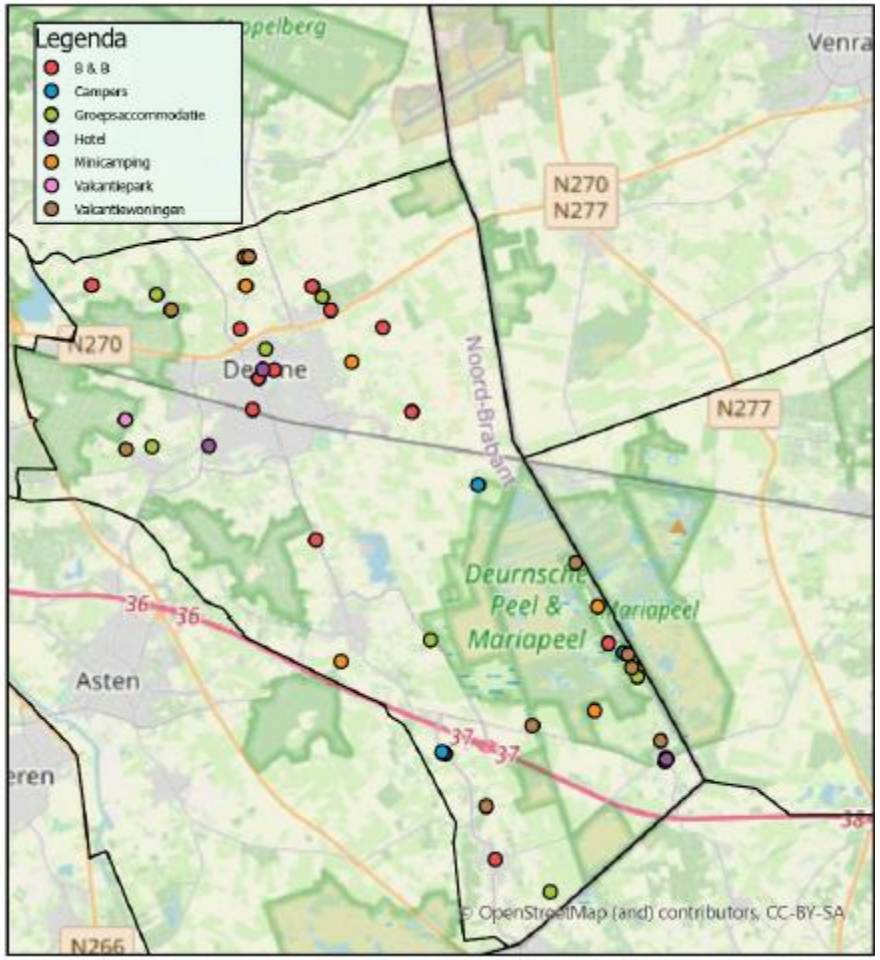
Categorie	Aantal slaapplaatsen
Hotels	260
Bed & Breakfasts	86
Campings	455
Vakantiewoningen en appartementen	792
Groepsaccommodaties	355
Camperplaatsen	210
Overig	-
Totaal	2.158

Bron: Landelijke Data Alliantie, bewerking: Ginder

Aantal slaapplaatsen

We hebben het aantal eenheden omgerekend naar slaapplaatsen (aantal bedden) op grond van het LDA-bestand en deskresearch. Tabel G.3 toont het aantal slaapplaatsen per categorie voor het verblijfstoerisme. Het totaal aantal slaapplaatsen in de gemeente Deurne is ca. 2.200.
Het grootste deel van het aantal slaapplaatsen bevindt zich in de vakantiewoningen en op de campings. Dit komt door de normberekening van het LDA die achter het bepalen van het aantal slaapplaatsen zit voor die categorie. Ginder hanteert deze norm ook. Voor campings geldt dat er 5 slaapplaatsen per toeristische kampeerplaats worden berekend.

Kaart G.1 – Kaart aanbod verblijfstoerisme

Bron: GIS, bewerking Ginder

Vraag verblijfstoerisme

In tabel G.5 is de vraag vanuit verblijfstoerisme (gebaseerd op de toeristenbelasting in 2024, aangevuld met een raming van overnachtingen voor enkele accommodaties die geen onderdeel uitmaken van de toeristenbelasting) uitgedrukt in het aantal persoonsovernachtingen. Overnachtingen van arbeidsmigranten zijn hierin niet opgenomen.

Tabel G.5 - Aantal overnachtingen (2024)

Categorie	Aantal overnachtingen
Hotels	59.700
Bed & Breakfasts	9.200
Campings	3.500
Vakantiewoningen en appartementen	102.200
Groepsaccommodaties	28.700
Camperplaatsen	5.400
Overig	800
Totaal	209.400

Bron: toeristenbelasting gemeente Deurne, bewerking Ginder, afgerond op honderden

In totaal komt het aantal persoonsovernachtingen uit op circa 209.400. De meeste persoonsovernachtingen vinden plaats bij de vakantiewoningen en de hotels (die samen 78% van het aantal overnachtingen realiseren). Met circa 29.000 overnachtingen nemen de groepsaccommodaties ook nog circa 14% van het aantal overnachtingen voor hun rekening. De bed-and-breakfasts, campings en camperplaatsen nemen met in totaal 8% een bescheiden aandeel voor hun rekening.

We analyseren de vraag verder als volgt:

- Voor hotels is de kamerbezettingsgraad een belangrijke maatstaf. Gebaseerd op voornamelijk zakelijk gebruik is de bezetting 76%, het nationale gemiddelde ligt op 73%, dus dat is een goede bezetting;
- Het aantal toeristische overnachtingen in vakantiewoningen is met ruim 100.000 goed voor een woningbezetting van 44%. Dat is lager dan het provinciale gemiddelde van 50%. Woningen als onderdeel van ketengebonden parken kennen regulier juist vaak een hogere bezetting, dus deze bezetting is opvallend laag gezien het feit dat het overgrote deel van de overnachtingen in deze categorie door één ketengebonden park worden gerealiseerd;
- De bezetting op kampeerplaatsen is met 60 persoonsovernachtingen per plaats per jaar ook lager dan gemiddeld (landelijk is dat 180 voor campings en minicampings samen). De meeste campings zijn een mini-camping, die een veelal seizoensmatig aanbod bieden en een lagere bezetting realiseren;
- De groepsaccommodaties realiseren een bezetting van 22%, wat als marktconform kan worden beschouwd.

BIJLAGE H: AANBOD EN VRAAG DAGTOERISME

Afbakening dagtoerisme

In deze bijlage volgt eerst de analyse van het aanbod van dagtoerisme in de gemeente Deurne. Vervolgens gaan we in op de vraagkant. Als basis is het aanbodbestand gebruikt dat door Ginder is opgesteld voor de gemeente Deurne.

Enkele ondernemers zijn in overleg met de gemeente Deurne geïnterviewd over hun exploitatie en bezoekersaantal binnen dagtoerisme. Daarnaast heeft Ginder gebruikgemaakt van deskresearch. Voor de overige accommodaties heeft Ginder op basis van ervaringscijfers en een database van honderden vergelijkbare accommodaties in Nederland het bezoekersaantal geraamd. Deze geraamde aantallen betreffen veel accommodaties met een bezoekersaantal lager dan 20.000. Hierdoor kunnen we een betrouwbaar overzicht presenteren van het aanbod van dagtoerisme over 2024.

Tabel H.1 hiernaast bevat een overzicht van de categorieën die onderdeel zijn van het dagtoerisme.

Voor bezoekersaantallen van evenementen is gebruikgemaakt van een opgave door de gemeente Deurne.

Tabel H.1 - Afbakening dagtoerisme

Categorie	Toelichting
1. Attracties en bezienswaardigheden	Monumenten, dierentuinen, speeltuinen, pretparken, kastelen, wijngaarden, molens, educatie/informatiecentra.
2. Cultuur	(Openlucht)Theaters en poppodia
3. Musea	Bezoek aan musea
4. Evenementen	Bezoek aan evenementen, met een ondergrens aan 5.000 bezoekers
5. Rondvaarten	Uitsluitend toeristisch gebruik, excl. regulier gebruik veerponten (overzetveren)
6. Golfbanen	Golfbanen inclusief pitch & putt en midgetgolfbanen
7. Routegebonden recreatie	Deelname aan tochten met wandelen en fietsen van 2 uur of meer
8. Oeverrecreatie	Bezoek aan strandbaden (niet aan zee) en zwemplassen (excl. buitenzwembaden)
9. Sportieve leisure	Bowlingbanen, kano- en watersportverhuur, zelfstandige fietsverhuur (niet op stations en campings), zwembaden

Bron: Ginder

Aanbod dagtoerisme

In tabel H.2 is een overzicht van de 29 dagtoeristische aanbieders weergegeven in de gemeente Deurne. Ginder heeft hiervoor de standaard Ginder Leisure Typologie gehanteerd voor de afbakening. Deze is te vinden in bijlage N. Het betreft zowel gratis als betaald bezoek.

De attracties en bezienswaardigheden bestaan uit zowel voorzieningen voor kinderen (speeltuinen etc.), bezienswaardigheden als kerken en molens en accommodaties die meerdere activiteiten aanbieden en het buitengebied/de natuur beleefbaar maken, zoals het Toon Kortooms Park, Natuur- en educatiecentrum De Ossenbeemd en Bijzonder Brabants. Het Cultuurcentrum Deurne is de enige culturele aanbieder, naast 3 musea, waarvan Museum De Wieger de grootste is qua bezoekersaantal.

De sportieve leisureactiviteiten zijn te beleven in het zwembad, verhuur van scooters en oldtimers en een onderneming als Liever Buiten, die veel sportieve en avontuurlijke buitenactiviteiten aanbiedt.

Routegebonden recreatie

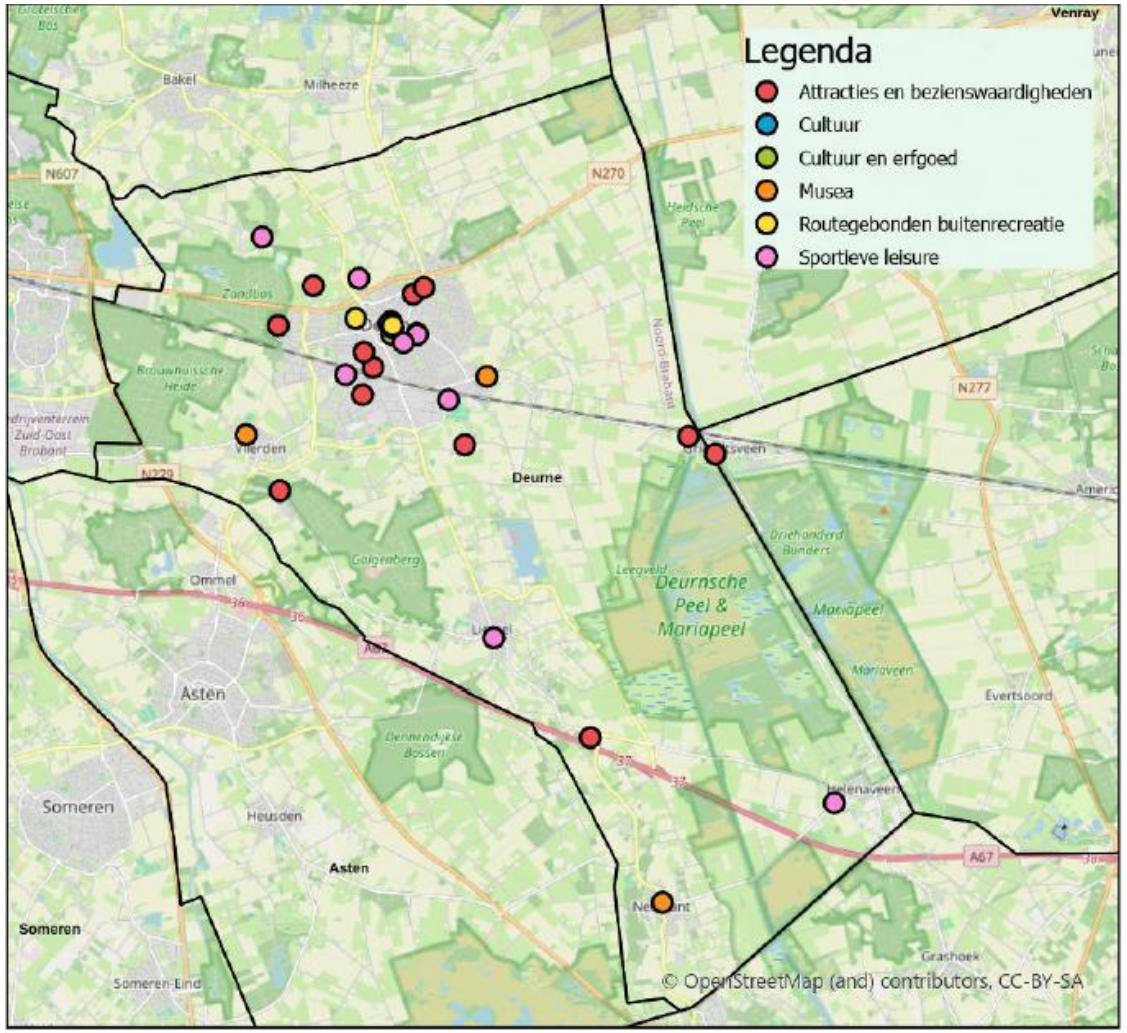
De Peel is aantrekkelijk voor wandelen en fietsen. Het buitengebied maakt een dagrecreatief bezoek aan de natuur in Deurne interessant. Deze natuurgebieden zijn vrij toegankelijk en beleefbaar gemaakt met vele wandel- en fietsroutes, knuppelpaden, vlonderpaden e.d. De routes en gebieden zijn niet in de tabel opgenomen als ‘aanbieder’. Wel wordt in de definitieve berekening ook gekeken naar de opbrengsten en bezoekersaantallen uit ‘routegebonden recreatie’.

Tabel H.2 - Aantal aanbieders dagtoerisme

Type aanbieder	Aantal aanbieders
Attracties en bezienswaardigheden	17
Cultuur	1
Musea	3
Sportieve leisure	8
Totaal	**29**

Bron: Land van de Peel en eigen onderzoek Ginder

Kaart H.1 – Kaart aanbod dagtoerisme

Bron: GIS, bewerking Ginder

Vraag dagtoerisme

In tabel H.4 is het aantal bezoeken per categorie weergegeven in 2024. Inclusief het relatief grote aantal routegebonden bezoeken zijn dat circa 2,3 miljoen bezoeken per jaar. Bij de categorie ‘cultuur’ is slechts één aanbieder aanwezig. Daarom is er, voor de anonimiteit van de deelnemers aan het onderzoek, gekozen om deze samen te voegen met de categorie musea.

Aantal bezoekers

De grootste vorm van dagrecreatie, op het gebied van aantal bezoeken, is de routegebonden recreatie, met circa 1,8 miljoen bezoeken. Dat sluit aan bij de aanwezigheid van een omvangrijk buiten-/natuurgebied. Het grootste deel van de wandelaars en fietsers komt uit de omliggende regio (circa 900.000 bezoeken) en uit de eigen gemeente (circa 580.000 bezoeken). Het aantal wandel- en fietsbezoeken door verblijfgasten uit eigen gemeente en regio is circa 320.000.

Na buitenrecreatie trekken deelname aan sportieve leisure en attractiebezoek de grootste bezoekersaantallen. Zakelijk dagbezoek (vergaderen etc.) en cultuur en musea trekken een bescheiden bezoekersaantal. De evenementen (met een minimum van 5.000 bezoekers per evenement), zoals bijvoorbeeld de Nacht van Het Witte Doek, hippische evenementen, het IJsfestijn en het KOZ festival trekken samen met de overige evenementen ruim 100.000 bezoekers.

Tabel H.3 - Aantal bezoekers dagtoerisme

Type activiteit	Aantal bezoeken
Attracties, bezienswaardigheden	157.500
Cultuur en musea	42.600
Sportieve leisure	166.700
Routegebonden recreatie	1.771.000
Evenementen (>5.000 bezoekers)	107.300
Zakelijk dagbezoek (vergaderen, etc.)	19.000
Totaal	2.025.100

Bron: berekening Ginder

BIJLAGE I: ECONOMISCHE BETEKENIS

Bestedingen vrijetijdseconomie

De bestedingen binnen toerisme en recreatie zijn geraamd op basis van het Ginder Input-Outputmodel (zie bijlage C) en bedragen ca. € 37,2 miljoen euro in 2024. Tabel I.1 geeft de totale bestedingen per categorie weer.

Tabel I.1 - Bestedingen per categorie in 2024 (afgerond op honderdduizenden euro's, incl. btw en overige belastingen)

Categorie	Bestedingen
Hotels	€ 6.600.000
Bed & Breakfasts	€ 700.000
Campings	€ 100.000
Vakantiewoningen	€ 6.200.000
Groepsaccommodaties	€ 500.000
Camperplaatsen	€ 100.000
Totaal verblijfstoerisme	**€ 14.200.000**
Attracties, bezienswaardigheden	€ 2.800.000
Cultuur en musea	€ 1.000.000
Sportieve leisure	€ 3.200.000
Routegebonden recreatie	€ 11.300.000
Evenementen (>5.000 bezoekers)	€ 3.600.000
Zakelijk dagbezoek	€ 900.000
Totaal dagtoerisme	**€ 22.900.000**
Totaal verblijfs- en dagtoerisme	**€ 37.200.000**

Bron: berekening Ginder

Wat opvalt in het overzicht van bestedingen:

- Het grootste deel van de bestedingen komt voort uit het dagtoerisme (62%). Dat is relatief veel. Daarbij zorgt met name de buitenrecreatie voor forse bestedingen. Het bestedingsprofiel per bezoek is laag, maar het aantal bezoeken is fors in vergelijking met de andere categorieën;
- Voor de categorieën attracties, sportieve leisure en evenementen geldt het omgekeerde: het bezoekersaantal is beperkt, maar de bestedingen per bezoek zijn hier wat hoger;
- In het verblijfstoerisme zijn de categorieën hotels en vakantiewoningen dominant (met in totaal 92% van de bestedingen in het verblijfstoerisme). Dit zijn de verblijfscategorieën met de hoogste bestedingen per overnachting. Aangezien de schaal en de bestedingen per overnachting bij bijvoorbeeld campings en groepsaccommodaties beperkt zijn, zijn dit twee categorieën met beperkte totale bestedingen;
- In tabel I.2 zijn de bestedingen naar sector verdeeld. De bestedingen in de horeca zijn het hoogst, mede door verblijfstoeristen met hogere horecabestedingen, zoals hotelgasten. Daarna volgen de bestedingen in de detailhandel.

Tabel I.2 - Bestedingen per sector (afgerond op honderdduizenden euro's, incl. btw en overige belastingen)

Sector	Bestedingen
Logies	€ 8.100.000
Restaurants en cafés	€ 14.000.000
Detailhandel	€ 8.500.000
Entreegelden	€ 6.700.000
Totaal	**€ 37.200.000**

Bron: berekening Ginder

Omvang van de bestedingen

De totale omvang van de bestedingen ten opzichte van andere gemeenten die Ginder heeft gemeten, is iets hoger dan bij gemeenten met een vergelijkbaar aantal inwoners. Wel valt op dat de bestedingen in dagtoerisme sterk afhangen van buitenrecreatie (wandelen en fietsen). De cijfers kunnen echter beter geduid worden door de bestedingen af te zetten tegen de oppervlakte van de gemeente en het aantal inwoners. We vergeleken dit met landelijke cijfers. Dat zegt iets meer over het schaalniveau van het toerisme, zowel voor dag- als verblijfstoerisme. Dit zegt alleen iets over de economische kracht van toerisme en niets over de maatschappelijke waarde.

Tabel I.3 Schaalniveau toerisme

Item	Resultaat
Aantal overnachtingen per km^2	Lager dan gemiddeld
Aantal dagbezoeken per km^2	Hoger dan gemiddeld
Bestedingen per km^2	Lager dan gemiddeld
Aantal overnachtingen per inwoner	Lager dan gemiddeld
Aantal dagbezoeken per inwoner	Gemiddeld

Bron: CBS, eigen onderzoek Ginder

Uit de tabel blijkt dat:

- Het schaalniveau naar oppervlakte voor overnachtingen is lager dan gemiddeld, maar voor dagbezoeken hoger dan gemiddeld;
- In relatie tot het aantal inwoners is het aantal overnachtingen lager dan gemiddeld en het aantal dagbezoeken gemiddeld is;
- De bestedingen per km^2 zijn lager dan gemiddeld. Dat komt door de beperkte schaal van het verblijfstoerisme en de relatief lage bestedingen per dagbezoek. Wandelen en fietsen, een categorie met lage bestedingen per bezoek, maakt immers een groot deel uit van het aantal dagbezoeken.

BIJLAGE J: WERKGELEGENHEID

Aantal banen
De werkgelegenheid in de sector Recreatie & Toerisme is vastgesteld door middel van een berekening met het Ginder Input-Outputmodel (zie bijlage). Dit model berekent naast de directe banen in de sectoren Logies, Horeca, Detailhandel en Entree (421 banen) ook indirecte banen.

Uit de analyse van de modelberekeningen over 2024 blijkt dat er circa 600 banen in de sector Recreatie & Toerisme in de gemeente Deurne waren.

De indirecte werkgelegenheid ontstaat in sectoren als landbouw, industrie en dienstverlening, met in totaal 79 banen.

Vergelijking met LISA-cijfers
Er is ook een andere methode. De Stichting LISA meet via de Provinciale Arbeidsregisters de werkgelegenheid in toerisme en recreatie. Daarbij wordt de afbakening gehanteerd die de Landelijke Data Alliantie gebruikt voor toerisme en recreatie. Dit is een vrij brede definitie, waaronder vallen:

- Logies;
- De gehele horeca, dus ook alle horeca die (met name) voor inwoners is bestemd;
- De vervoerssector;
- Cultuur, recreatie en amusement;
- Sport (waaronder watersport).

Stichting LISA meet 920 banen voor de gemeente Deurne. Een verdere uitsplitsing daarvan is in het kader van dit onderzoek niet beschikbaar.

Tabel J.1 - Overzicht werkgelegenheid Recreatie & Toerisme, gemeente Deurne

Jaartal	Aantal banen
Logiesverstrekking	138
Restaurant en cafés	205
Detailhandel	82
Entree (Kunst, Cultuur & Kansspelen/Sport & Recreatie)	99
Vervoer	1
Landbouw	4
Industrie, energie en bouw	11
Dienstverlening	60
Overheid, onderwijs en zorg	4
Totaal	603

Bron: LISA

De twee methoden leiden tot verschillende resultaten. Regionaal en provinciaal zien we in de LISA-cijfers dat voor de horeca geldt dat bijna de helft van de banen uit horeca bestaat. Dat zouden er ruim 400 zijn, een verschil van circa 200 banen. Dit verklaart al bijna twee derde van het verschil. De resterende verschillen zijn met name te verklaren door o.a. de vervoerssector en de sportsector (deze worden beide in LISA vrijwel geheel meegenomen).

BIJLAGE K: TRENDS & ONTWIKKELINGEN

In deze bijlage worden de trends en ontwikkelingen in de recreatiesector, specifiek in het dagtoerisme en het verblijfstoerisme beeldend weergegeven.

Overkoepelende trends in de recreatiesector

Authentieke belevingen (bijvoorbeeld via storytelling) maken het verschil

Duurzaamheid en circulariteit

Digitalisering en technologisering

Recreëren is voor iedereen; het belang van inclusie

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Veranderende recreatie door vergrijzing

Trends in dagtoerisme

Opkomst van competitive socialising

Groeiende belangstelling voor cultuurhistorie en de beleving daarvan

Blurring van functies

Meer combinaties van beweging en ontspanning

Dagrecreatie wordt toegevoegd aan verblijfsaccommodaties en andersom

Slim indelen van de ruimte voor een kleinere footprint

Trends in verblijfstoerisme

Toenemende vraag naar luxe op vakantieparken, maar tegelijkertijd ook naar back-to-basic

Vakanties worden meer over het jaar verspreid

Kosten van personeel, energie en mogelijk btw nemen toe: marges onder druk

Opkomst van bleisure: Business & Leisure

Krappe arbeidsmarkt en problemen met bedrijfsopvolging

Meergeneratievakanties populair

Trends vraagsturing en bestemmingsmanagement

Lusten en lasten staan in balans

Nauwe samenwerking met alle stakeholders om gewenste totaal beleving te creëren

Schaalniveau o.b.v. voor bezoeker herkenbaar toeristisch gebied

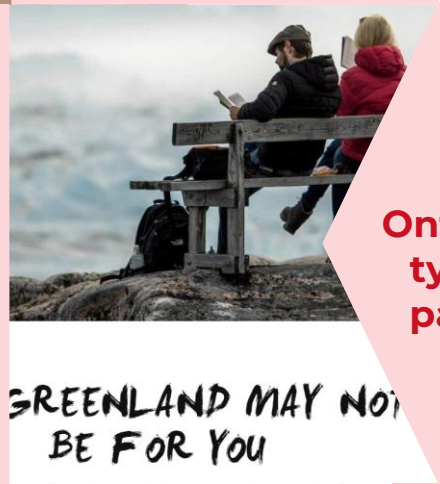

Integrale benadering als sleutelbegrip

Marketing en positionering gebruiken om vraag te sturen

Een campagne van Visit Sweden waar de hidden spots achter de bekende productnamen van IKEA worden uitgelicht.

Ontmoedigen specifiek type bezoek dat niet past bij bestemming

Artikel door Visit Greenland, Why Greenland may not be for you, om de juiste bezoekers te trekken.

BIJLAGE L: LEEFSTIJLVINDER

Leefstijlvinder
Het bepalen van de leefstijlen van inwoners wordt gedaan aan de hand van de Leefstijlvinder. De Leefstijlvinder beschrijft zeven doelgroepen, tot stand gekomen op basis van uitgebreid onderzoek van MarketResponse. in opdracht van acht provincies. Allereerst zijn gesprekken gevoerd met recreanten, om te horen wat zij doen in hun vakantie en vrije tijd, en hoe zij daarin verschillen. De deelnemers aan deze gesprekken leken op elkaar in de zin, dat zij allen dezelfde BSR™-leefstijl hadden[1)].

Na deze groepsgesprekken is een vragenlijst ontwikkeld. De vragenlijst is opgebouwd uit een aantal onderdelen: vragen over algemene vrijetijdsbeleving, dagrecreatie, verblijfsrecreatie, inspiratie en boeken, mediagedrag, BSR™ module en achtergrondvragen, zoals leeftijd, inkomen en gezinssituatie. Ook zijn hierin de statements vanuit de groepsdiscussies opgenomen. De vragenlijst is uitgezet onder het panel SAMSAM van MarketResponse en een extern consumentenpanel in de periode van 8 februari tot en met 26 februari 2018. Uiteindelijk hebben 2367 respondenten de volledige vragenlijst ingevuld. Deze respondenten zijn een representatieve afspiegeling van Nederland.

Uit de analyse is gebleken dat de statements die meegenomen zijn in de vragenlijst een hoge voorspellende waarde hebben voor de manier waarop iemand recreëert.

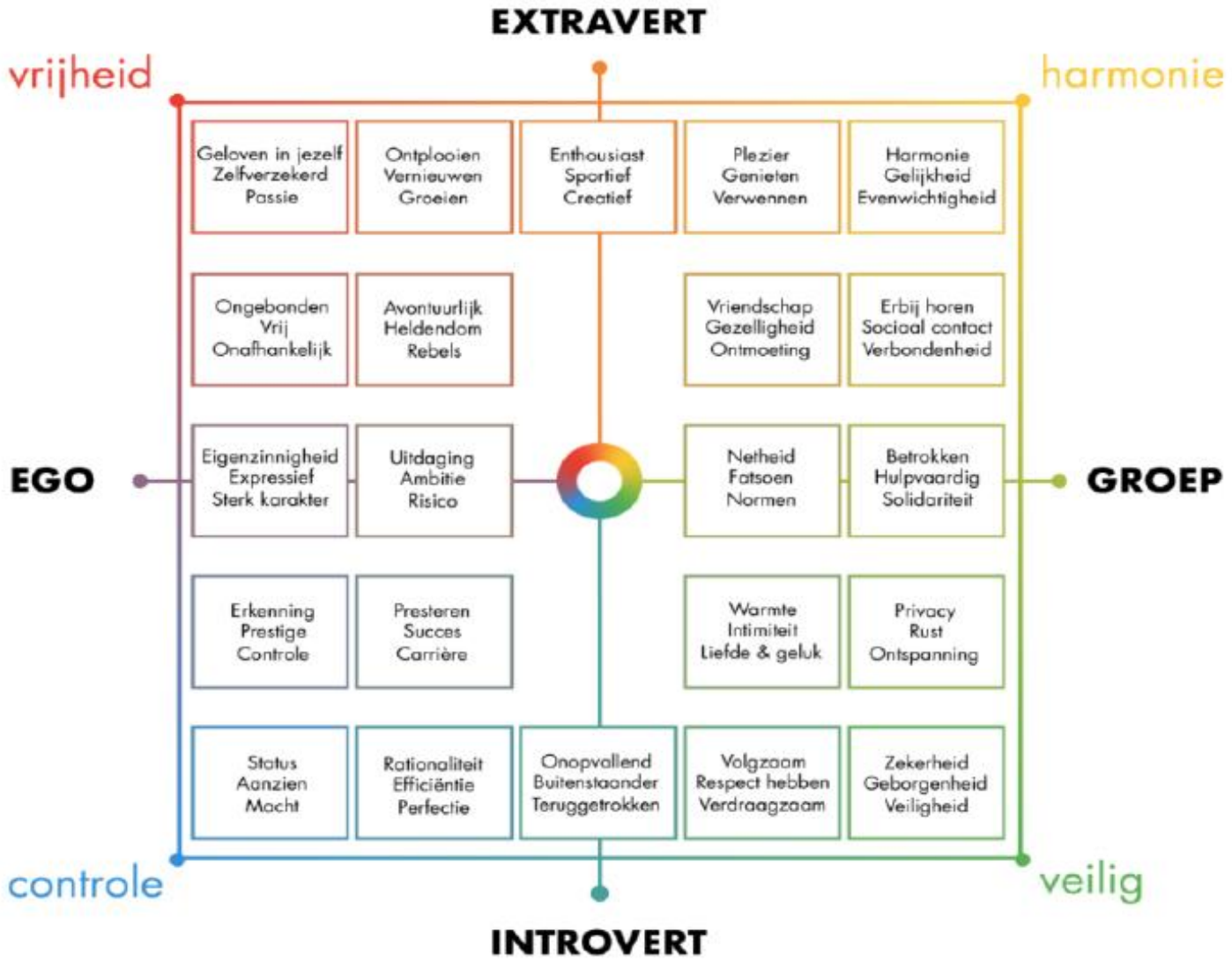
Dit gaf voldoende informatie om door middel van analyses op zoek te gaan naar een aantal leefstijlen, die onderscheidend zijn qua gedrag, waarden en behoeften met betrekking tot vakantie en vrije tijd. Uit de analyses zijn zeven onderscheidende doelgroepen naar voren gekomen, namelijk **Avontuur-, Plezier-, Harmonie-, Verbindings-, Rust-, Inzicht-, en Stijlzoekers**

Het model
De Leefstijlvinder is een model met twee verschillende assen:
- X-as: individueel vs. collectief;
- Y-as: introvert vs. extrovert;

Door deze assen te combineren ontstaan er vier kwadranten met ieder hun eigen kleur: rood, geel, groen en blauw.
- Rode kwadrant: mensen die vrijheid heel belangrijk vinden;
- Gele kwadrant: mensen die veel waarde hechten aan harmonie;
- Groene kwadrant: mensen die veiligheid als kernwaarde zien;
- Blauwe kwadrant: mensen die van controle houden.

Op de volgende pagina wordt een overzicht van het model getoond.

1. BSR™ is het wetenschappelijke model van MarketResponse en staat voor Brand Strategy Research. Dit model ontrafelt de drijfveren van mensen en wat je moet doen om mensen in beweging te krijgen. Met welke boodschap, welke tone of voice en via welk kanaal. In de basis kent Nederland vier leefstijlen met ieder hun eigen manier van in het leven staan: creatief, harmonieus, controlerend en veilig. Om erachter te komen tot welke leefstijl iemand behoort, hebben wij een BSR vragenlijst module ontwikkeld. Deze bestaat uit een aantal vragen, welke zijn meegenomen in de vragenlijst voor dit onderzoek naar de doelgroepen binnen het domein Vakantie en Vrije Tijd.

EXTRAVERT
vrijheid
harmonie
Geloven in jezelf
Zelfverzekerd
Passie
Ontplooien
Vernieuwen
Groeien
Enthousiast
Sportief
Creatief
Plezier
Genieten
Verwennen
Harmonie
Gelijkheid
Evenwichtigheid
Ongebonden
Vrij
Onafhankelijk
Avontuurlijk
Heldendom
Rebels
Vriendschap
Gezelligheid
Ontmoeting
Erbij horen
Sociaal contact
Verbondenheid
EGO
Eigenzinnigheid
Expressief
Sterk karakter
Uitdaging
Ambitie
Risico
Netheid
Fatsoen
Normen
Betrokken
Hulpvaardig
Solidariteit
GROEP
Erkenning
Prestige
Controle
Presteren
Succes
Carrière
Warmte
Intimiteit
Liefde & geluk
Privacy
Rust
Ontspanning
Status
Aanzien
Macht
Rationaliteit
Efficiëntie
Perfectie
Onopvallend
Buitenstaander
Teruggetrokken
Volgzaam
Respect hebben
Verdraagzaam
Zekerheid
Geborgenheid
Veiligheid
controle
veilig
INTROVERT

De zeven leefstijlen

1

Plezierzoekers
Spontane, gezellige, impulsieve en eigenwijze mensen. Waarden die ze belangrijk vinden zijn uitdaging, uniek zijn en succes in het leven. Ze hebben het liefst veel mensen om zich heen, en trekken er dan ook graag op uit met familie, vrienden en kennissen. Plezier hebben in het leven staat op nummer één - een dag niet gelachen is een dag niet geleefd!

2

Harmoniezoekers

Hartelijke, gezellige mensen, met veel interesse in anderen. In het leven hechten ze veel belang aan geborgenheid, gastvrijheid en vriendschap. Ze nemen de tijd voor het gezin, trekken er graag op uit met (of naar) familie, vrienden en kennissen. Het hoeft voor hen allemaal niet zo vreemd - doe maar normaal, dan doe je al gek genoeg.

3

Verbindingszoekers
Behulpzame, evenwichtige mensen die bovenal geïnteresseerd zijn in anderen. Gastvrijheid, sociale verbondenheid en ‘doe maar gewoon’ zijn belangrijke waarden. Ze vinden het dan ook belangrijk om een goede relatie te onderhouden met buren en familie, met harmonie en gezelligheid. Er voor elkaar zijn, dat is toch hartstikke normaal?

4

Rustzoekers
Kalme, behulpzame, zachtaardige, gewone mensen. Ze houden van rust en regelmaat, en voelen zich het meest op hun gemak in hun eigen, vertrouwde omgeving. Ze vinden het fijn als ze lekker hun eigen gang kunnen gaan, en vinden het dan ook niet erg om alleen te zijn.

5

Inzichtzoekers

Bedachtzame, serieuze, evenwichtige, zakelijke mensen. Ze vinden het niet erg om alleen te zijn, want dan kunnen ze mooi hun eigen gang gaan. Belangrijke waarden zijn rationaliteit, daadkracht, privacy/rust. Maar ook vrijheid om te doen wat ze willen is erg belangrijk en ze houden van informatie - ‘meten is weten’!

6

Stijlzoekers

Zelfverzekerde, doelgerichte, ondernemende mensen met een sterk karakter. Ze zijn graag onder gelijkgestemden, die waarden als ambitie, uitdaging en daadkracht met hen delen. Zowel in hun werk als in hun vrije tijd worden ze graag geprikkeld, en zoeken ze de uitdaging op. Verveling is niet aan hen besteed. Liever besteden ze hun tijd aan sporten en feesten. Gáán!

7

Avontuurzoekers

Creatief, avontuurlijk, eigenwijs en geïnteresseerd in anderen. Intelligent en ondernemend; ze vinden het lekker om hun eigen gang te gaan. Als ze met anderen optrekken, dan zijn dat het liefst creatieve en vernieuwende denkers, of mensen die weten wat ze willen. Ze hechten veel waarde aan vrijheid, uniek zijn en genieten van het leven.

BIJLAGE M: DOELGROEPENANALYSE

Deurne kent een divers palet aan inwoners en bezoekers, ieder met eigen wensen en voorkeuren voor recreatie en toerisme. In dit hoofdstuk is onderzocht welke leefstijlen en doelgroepen het meest vertegenwoordigd zijn in de gemeente en omliggende dorpen. Deze analyse is uitgevoerd op basis van het Leefstijlvinder-model en onderliggende data. De Leefstijlvinder (zie bijlage L voor meer uitleg hierover) is een model dat doelgroepen voor toerisme inzichtelijk maakt.

Inwoners van Deurne en de omliggende kernen vormen de belangrijkste doelgroep voor recreatie en toerisme.

Dominante leefstijlen in Deurne en kernen:

- **Harmoniezoekers**, **Verbindingszoekers** **en** **Rustzoekers** zijn bovengemiddeld vertegenwoordigd. Zij zoeken rust, natuur, sociale samenhang en een gemoedelijke sfeer. Vooral in Helenaveen, Liessel en Neerkant is deze behoefte sterk aanwezig.
- **Stijlzoekers** zijn opvallend aanwezig in Vlierden en Neerkant. Zij waarderen kwaliteit, uitstraling en unieke belevingen.

Minder dominante leefstijlen:

- **Avontuurzoekers** **en** **Plezierzoekers** zijn ondervertegenwoordigd. Dit betekent dat er minder vraag is naar puur avontuurlijke of fun-activiteiten, maar dat er wel kansen liggen voor niche-initiatieven gericht op jongeren en gezinnen.

Wat betekent dit voor het aanbod?

Dit laat zien dat de inwoners van Deurne vooral op zoek zijn naar **rust, verbinding en kwaliteit**. Dit sluit goed aan bij de kernwaarden van Deurne: **Brabantse gastvrijheid, Peelbeleving en Deurnese iconen**.

Zet in op **natuurbeleving, rust en ontmoeting**: wandel- en fietsroutes, stiltegebieden, wellness, ontmoetingsplekken en laagdrempelige evenementen.

- **Kwaliteit en uitstraling** zijn belangrijk: investeer in hoogwaardige horeca, boutique accommodaties, kunst en cultuur.
- **Verhalen en identiteit**: benut de Deurnese iconen en cultuurhistorie in routes, evenementen en communicatie.
- **Aansluiten bij de kernwaarden**: Brabantse gastvrijheid, Peelbeleving en Deurnese iconen vormen de rode draad in het aanbod.

Tabel M.1 – Leefstijlen per kern vergeleken met Nederland

	Nederland	Deurne	Liessel	Neerkant	Vlierden	Helenaveen
Avontuurzoekers	11,3	8,2	7,7	5,5	11,6	7,1
Plezierzoekers	18,2	13,8	11,1	10,9	9,3	10,8
Harmoniezoekers	11,9	**14,8**	**15,8**	**16,0**	**12,5**	**16,4**
Verbindingszoekers	12,5	**16,6**	**18,5**	**19,8**	**17,8**	**16,7**
Rustzoekers	17,2	**17,2**	**18,7**	17,1	13,2	**20,1**
Inzichtzoekers	13,2	13,2	12,4	11,1	14,9	12,5
Stijlzoekers	15,6	**16,2**	15,8	**19,6**	**20,7**	**16,4**

Bron: Data Leefstijlvinder

Dominante leefstijlen

In deze paragraaf nemen we je mee in de dominante leefstijlen voor de gemeente Deurne. Wat betekenen deze leefstijlen en hoe kunnen ze helpen bij het vormgeven van nieuw aanbod in de toekomst.

Harmoniezoekers vormen een belangrijke doelgroep in Deurne en de omliggende dorpen. Deze groep hecht veel waarde aan sociale samenhang, overzichtelijkheid en een gevoel van veiligheid. Harmoniezoekers zoeken geen spanning of avontuur, maar juist comfort, herkenbaarheid en het plezier van samen zijn met familie of bekenden. Voor deze doelgroep zijn gezinsvriendelijke en laagdrempelige vormen van recreatie aantrekkelijk. Denk aan overzichtelijke speeltuinen, picknickplaatsen met schaduw, toegankelijke wandelroutes die geschikt zijn voor kinderwagens, of een kleine dorpsmarkt met lokale producten. Het draait voor harmoniezoekers niet om de grootste belevenis, maar om het fijne gevoel van samen ergens zijn in een vertrouwde en veilige omgeving.

De gemeente Deurne kan op deze leefstijl inspelen door te investeren in plekken en programma's die ontmoeting en samenzijn bevorderen. Voorbeelden zijn kleinschalige evenementen zoals een muziekavond in het park, een voorleesmiddag in de natuur, of een gezellige seizoensmarkt. Recreatie moet voor deze doelgroep vooral veilig, warm en herkenbaar aanvoelen.

Wat betreft verblijfsrecreatie voelen harmoniezoekers zich thuis op overzichtelijke gezinscampings, in bungalows of huisjes die kindvriendelijk en vertrouwd aanvoelen. Belangrijk zijn gedeelde momenten: een gezamenlijke barbecueplek, een speeltuin op zichtafstand, of een knutselhoek voor kinderen. Grootschalige of anonieme verblijfsomgevingen zonder menselijke maat passen minder goed bij deze doelgroep.

Verbindingszoekers zijn eveneens sterk vertegenwoordigd in Deurne. Zij vinden het belangrijk om samen met anderen te genieten van de omgeving en iets te kunnen betekenen voor de gemeenschap. Activiteiten waarbij ontmoeting, samenwerking en lokale betrokkenheid centraal staan, spreken deze groep aan. De gemeente kan hierop inspelen door te investeren in toegankelijke natuurbeleving, het verbeteren van wandel- en fietspaden, meer rustpunten in de natuur en het verbinden van bezoekers aan lokale projecten of vrijwilligersinitiatieven. Verbindingszoekers kiezen graag voor een vertrouwde B&B of een kleinschalig hotel waar persoonlijke aandacht en gastvrijheid centraal staan. Grootschalige vakantieparken, entertainment of drukte rondom verblijfsaccommodaties werken juist averechts. Het draait voor deze doelgroep om onthaasting, samen beleven, contact met de natuur en het gevoel ergens bij te horen.

De laatste dominante doelgroep voor een aantal dorpen rondom Deurne is de Rustzoeker. **Rustzoekers** vormen een belangrijke doelgroep, met name in de omliggende dorpen van Deurne. Zij voelen zich thuis in deze regio vanwege de ruimte, stilte en het afwisselende landschap van de Peel. Wat rustzoekers zoeken, is geen drukke recreatie, maar juist eenvoud en pure natuurbeleving. Denk aan een stille wandeling door de Peel, een bankje met uitzicht over het veen of een verblijf in een natuurhuisje zonder wifi. Voor deze doelgroep zijn rust, overzicht en ontspanning kernwaarden. Commerciële drukte of grootschalige attracties passen niet bij hun voorkeur. Qua verblijfsrecreatie voelen rustzoekers zich het meest aangetrokken tot kleinschalige accommodaties midden in de natuur, zoals boshuisjes, natuurcampings of ecolodges. Een digitale detox wordt vaak als een pluspunt ervaren. Door het aanbod in Deurne af te stemmen op deze wensen – met nadruk op rust, natuur en eenvoud – sluit de vrijetijdseconomie optimaal aan bij de behoeften van rustzoekers.

Conclusie
Door inzicht te hebben in deze dominante groepen en hun behoeften aan de hand van de doelgroepenanalyse, is een helder beeld ontstaan van waar het huidige aanbod goed aansluit en waar nog kansen liggen voor verdere ontwikkeling. De doelgroepenanalyse vormt daarmee een essentiële basis voor het formuleren van toekomstgericht beleid en het versterken van het vrijetijdsaanbod in Deurne. De conclusies zijn opgedeeld in dag- en verblijfsaanbod, zie onderstaand:

Dagrecreatief aanbod

- Het dag- en verblijfsrecreatieve aanbod in Deurne is relatief kleinschalig en sluit goed aan op de natuurlijke en culturele kwaliteiten van de omgeving. Er is sprake van een functioneel basisaanbod, met ruimte voor verdere ontwikkeling en verbreding.
- Voor dagrecreatie zijn er voorzieningen zoals het Toon Kortoomspark (themapark), Museum De Wieger (kunstmuseum), De Halte (historisch stationsgebouw als startpunt voor wandel- en fietsroutes), open ateliers, exposities en festivals zoals de Nacht van het Witte Doek en de Cultuurparade.
- Wandelen, fietsen, natuurbeleving en kleinschalige evenementen zijn de belangrijkste trekkers.
- Dit aanbod sluit goed aan bij **rustzoekers** (natuur, stilte, overzicht), **harmoniezoekers** (gezinsvriendelijk, laagdrempelig, samen zijn) en **verbindingszoekers** (samen wandelen, lokale evenementen, ontmoeting).

Verblijfsaanbod

- In 2024 werden er in Deurne **circa 209.000 overnachtingen** geregistreerd;
- Het verblijfsaanbod bestaat uit enkele grotere voorzieningen zoals Landal Park De Peel (gericht op gezinnen en groepen) en Fletcher Kloosterhotel Willibrordhaeghe (hotel in voormalig klooster), en daarnaast kleinschalige accommodaties zoals B&B's, natuurhuisjes, boerderijen en molens. Campings en groepsaccommodaties zijn beschikbaar voor actieve recreanten en families.
- De verdeling van overnachtingen per categorie in 2024:
  - Minicampings, B & B's en Groepsaccommodaties: circa 42.000 overnachtingen (20%), overige logiesvormen 167.000 overnachtingen.
- De bestedingen in de verblijfssector bedroegen in Deurne **€ 14,0 miljoen.** De meeste overnachtingen vinden plaats in reguliere accommodaties (waaronder hotels, vakantieparken en natuurhuisjes), wat goed aansluit bij rustzoekers en **harmoniezoekers**. Mini-campings, B & B's en groepsaccommodaties zijn aantrekkelijk voor gezinnen, families en groepen die samen willen verblijven, wat aansluit bij **harmoniezoekers** en **verbindingszoekers**.

Momenteel zullen bezoekers van Deurne voornamelijk Verbindingzoekers, Harmoniezoekers en Rustzoekers zijn.

BIJLAGE N: GINDER LEISURE TYPOLOGIE

1. **Familie/Urban Leisure**
    1. Karting
    2. Lasergame/paintball
    3. Jeu de Boules
    4. Curling
    5. Pool/snooker/biljart
    6. Indoor-speeltuin
    7. Midgetgolf/glowgolf
    8. Bowling
    9. Simulator/VR/AR Experience

2. **Attracties en parken**
    1. Dierentuin
    2. Attractie/themapark
    3. Outdoor-speeltuin

3. **Hotels en vakantieparken**
    1. Hotel
    2. Groepsaccommodatie
    3. Hostel
    4. Bungalow/vakantiepark
    5. Campings
    6. Vakantiewoning/appartement of B&B
    7. Jachthavens

4. **Events en beurzen**
    1. Zalencentrum
    2. Beurs/evenementenhal

5. **Sport en gezondheid**
    1. Fitness
    2. Racket/padelcentrum
    3. Runparcours
    4. Outdoor fitnesstuin
    5. Klimhal / bouldering
    6. Pumptrack-/BMX-/Skatepark

6. **Sportieve leisure**
    1. Strand- en zeeactiviteiten (blokarten, surfen, powerkiten)
    2. Wateractiviteiten (waterskibaan, kano, suppen)
    3. Zwembad recreatief
    4. Wellness
    5. Outdoor klim/survivalparcours
    6. Trampoline/springpark
    7. Indoor skihal
    8. Golf/Pitch en Putt
    9. Schaatsbaan

7. **Restaurant en cafés**
    1. Dinnershows
    2. Themarestaurant
    3. Themaproeverij

8. **Cultuur en erfgoed**
    1. Museum
    2. Science center/leerfabriek
    3. Landgoed/wijngaard
    4. Educatief/natuur centrum
    5. Architectonische bezienswaardigheid
    6. Historische bezienswaardigheid
    7. Religieuze bezienswaardigheid
    8. Theater
    9. Gallerij/atelier
    10. Begeleide tours/stadswandelingen

9. **Entertainment**
    1. Bioscoop
    2. Filmhuis
    3. Poppodium
    4. Escaperoom/Prison escape
    5. Rondvaart/bootverhuur
    6. Workshops

10. **Kans- en behendigheidsspelen**
    1. Casino
    2. Game- en spelautomaten

BIJLAGE O: KANSEN LEISUREFUNCTIES

Op basis van de Ginder Leisuretypologie hebben we een analyse gemaakt van de kans op uitbreiding van leisurefuncties of nieuwvestiging. Daarbij hebben we leisurefuncties getoetst (zie tabellen op de volgende pagina) op basis van de volgende factoren:

- Aanbod reeds aanwezig binnen de gemeente Deurne of MRE-regio (openbaar toegankelijke functies). Dat er al aanbod is, wil overigens niet altijd zeggen dat er geen kans op uitbreiding is;
- Geschiktheid locatie;
- Aansluiting bij trends;
- Aansluiting bij doelgroepen;
- Kansen op gunstige exploitatie (met daarin lokaal/regionaal aanbod meegewogen).

Daarna trekken we per functie een conclusie over de kansen voor ontwikkeling binnen de gemeente Deurne. Dat wordt duidelijk uit de tabellen op de volgende pagina. De kansrijke functies, met als conclusie een plus, zijn onderstreept in de tabel. Matig kansrijke functies worden met een plus/min-teken weergegeven en kansarme functies met een minteken.

Tabel O.1 Kansenmatrix

Voorziening	Huidig aanbod gevestigd in....		Afweging kansen				
	Gem. Deurne	Regio	Locatie	Aansluitend bij trends/ marktontwikkeling	Aansluiting bij doelgroepen	Exploitatie	Conclusie kansen
Urban Leisure							
Karting		X	+/-	+/-	-	+/-	+/-
Lasergame	X	X	+	+/-	+/-	+/-	+/-
Paintball	X	X	+	+/-	+/-	+/-	+/-
Jeu de boules	X	X	+	+	+	+/-	+/-
Curling			+/-	+	+	+/-	+/-
Pool/snooker/biljart	X		+	+	+	+	+
Indoor speeltuin		X	+	+	+	+	+
Midgetgolf/ glowgolf	X	X	+	+	+	+	+
Bowling		X	+	+/-	+	+	+
VR/AR-experience		X	+	+	+	+/-	+/-
Sport en gezondheid							
Fitnesscentra	X	X	+	+	+	+	+
Racket/padel centrum	X	X	++	++	+	+	+

Een X betekent dat de voorziening reeds in de gemeente Deurne en/of de regio aanwezig is. Een + geeft een voldoende tot goede score aan, een +/- een matige score en een – een onvoldoende score. Bij de conclusies zijn er bij een + in beginsel kansen voor een businesscase, een +/- geeft twijfel aan en een – betekent dat er binnen de gemeente Deurne niet of nauwelijks kansen zijn voor die functie.

Bron: Ginder

Tabel O.1 Kansenmatrix (vervolg)

Voorziening	Huidig aanbod gevestigd in....		Afweging kansen				
	Gem. Deurne	Regio	Locatie	Aansluitend bij trends/ marktontwikkeling	Aansluiting bij doelgroepen	Exploitatie	Conclusie kansen
Sportieve leisure							
Klimhal/bouldering		X	+/-	++	+	+/-	+
Outdoor klim/survivalparcours	X	X	++	+	+	+/-	+/-
Pumptrack/ skatepark	X	X	+	+	+/-	-	+/-
Wateractiviteiten		X	+	+	+	+/-	+
Zwembad recreatief	X	X	+	+	+	-	-
Indoor skihal		X	+/-	+	+	-	-
Runparcours		X	++	+	+	-	+/-
Golfbaan		X	++	+	+	+	+
Pitch- en puttbaan		X	++	+	+	+	+
Schaatsbaan		X	-	+/-	+	-	-
Wellness	X	X	+	+	+	+	+
Trampoline springpark		X	++	+	+	+/-	+
Hippische sector	X	X	++	++	+	+	+

Bron: Ginder

Tabel O.1 Kansenmatrix (vervolg)

Voorziening	Huidig aanbod gevestigd in....		Afweging kansen				
	Gem. Deurne	Regio	Locatie	Aansluitend bij trends/ marktontwikkeling	Aansluiting bij doelgroepen	Exploitatie	Conclusie kansen
Cultuur en erfgoed							
Musea	X	X	+	+	+	-	+/-
Sciencecentrum/leerfabriek		X	+/-	+	+	+/-	+/-
Educatief/natuurcentrum	X	X	++	+	+	-	-
Theater	X	X	+	+/-	+/-	-	+/-
Entertainment							
Bioscoop		X	+	+	+	+/-	+/-
Filmhuis	X	X	+	+	+	-	-
Poppodium	X	X	+	+	+	-	-
Escaperoom	X	X	+	+	+	+/-	+-/
Rondvaart			-	-	+/-	+/-	-
Workshops	X	X	+	+	+	+/-	+/-
Kans- en behendigheidsspelen							
Casino		X	+	-	+	+/-	+/-
Game/arcadehal		X	+	+/-	+/-	+/-	+/-
Events en beurzen							
Zalencentrum	X	X	++	+	++	+	+
Beurs-/evenementenhal		X	-	+/-	+	+/-	+/-

Bron: Ginder

Op basis van deze matrix kunnen we concluderen dat, zeker als Deurne een schaalsprong gaat maken, er ruimte is voor de volgende leisurefuncties:

- **Urban Leisure:** bij de toename van het aantal inwoners zal er meer behoefte zijn aan pool/snooker etc., hoewel dit geen onderscheidende maar een basisfunctie is. In de gemeente Deurne ontbreekt het aan een indoor speeltuin of andere indoor voorzieningen voor kinderen, dus daar komt op termijn ruimte voor. Deze zijn nu in o.a. Helmond en Mierlo te vinden. Ook indoor glowgolf en bowling zouden ontwikkeld kunnen worden. Voor bowling is het aantal inwoners nu nog te klein, aangezien omliggende gemeenten hier ook aanbod bieden. Deze functies zouden ook gecombineerd kunnen worden in één concept;

- **Sportieve leisure (indoor).** Met het groeiende inwonersaantal ontstaat er meer draagvlak voor padelbanen, andere racketsporten, fitness en hyrox. Met een klimhal zou de gemeente zich kunnen onderscheiden, aangezien deze nu in verder weg gelegen locaties als Eindhoven en Venlo zijn gevestigd. Wel zijn er ondernemers die een alternatief in Helmond willen ontwikkelen. Hetzelfde geldt voor een trampolinepark. Wat betreft wellness is er alleen kleine wellness in de gemeente gevestigd. Ook daar zijn kansen voor een grotere wellness;

- **Sportieve leisure (outdoor).** Verder ontbreekt het in de gemeente echt aan aanbod voor outdoor wateractiviteiten als zwemmen, suppen, varen, etc. Op termijn biedt De Brink hier de beste optie voor, zeker als dit gebied als recreatiegebied op Deurnese schaal verder kan worden ontwikkeld. Verder ontbreekt een golfbaan. Met de schaalsprong zal ook een deel van de nieuwe inwoners tot meer luxere voorzieningen zijn aangetrokken.

Tot slot is de hippische sector sterk in Deurne, maar mogelijk groeit de behoefte aan hippische activiteiten in de toekomst met de komst van meer bestedende inwoners;

- **Zakelijke markt:** er zijn veel kleinschalige aanbieders van zakelijke activiteiten en enkele aanbieders met meerdere zalen en een grotere capaciteit zoals het Fletcher Hotel, Green Valley Estate of de zaal in het Cultureel Centrum. Aan middelgrote aanbieders ontbreekt het nu echter. Met de komst van meer werklocaties in Deurne zal deze behoefte aan zakelijke faciliteiten (met vergaderen, bijeenkomsten, etc.) alleen maar toenemen.

De analyse van vraag, aanbod, economische betekenis en de trends worden samengevat in de SWOT-matrix op de volgende pagina.

BIJLAGE P: HET PROCES

Het projectteam heeft het thema vrijetijdseconomie uitgewerkt als onderdeel van het bredere Programma Economie van de gemeente Deurne. Vanaf het begin is er intensief samengewerkt tussen beide trajecten: beleidsmedewerkers uit verschillende domeinen (economie, cultuur, ruimtelijke ordening, duurzaamheid) zijn betrokken geweest en er zijn gezamenlijke werksessies en overlegmomenten georganiseerd. Hierdoor zijn kennis en inzichten uit beide projecten direct gedeeld en benut.

De aanpak bestond uit drie fasen:

- **Analyse:** Het team heeft samen met het economisch programma een feitelijke analyse van de sector uitgevoerd, inclusief deskresearch, interviews en een inventarisatie van het aanbod. De resultaten zijn besproken in gezamenlijke sessies.
- **Verdieping:** Op basis van deze analyse zijn kansen en acties voor de vrijetijdseconomie geformuleerd, steeds in samenhang met de economische ontwikkellijnen. Stakeholders zijn actief betrokken via enquêtes en gesprekken.
- **Uitwerking:** De rapportage wordt nog definitief gemaakt en afgestemd met de ambtelijke begeleidingsgroep en het Programma Economie. Eindproducten sluiten inhoudelijk en visueel op elkaar aan.

Door deze integrale aanpak zijn de kansen en acties voor de vrijetijdseconomie stevig verankerd binnen het totale economische beleid van Deurne. De projecten hebben elkaar aangevuld door gezamenlijke analyses, kennisdeling en synergie in uitvoering en communicatie.

Dit rapport is met uiterste zorgvuldigheid tot stand gekomen op basis van deskundig onderzoek. Onderhavig rapport bevat een weergave en interpretatie van (delen van de) onderzoeksresultaten. Het is anderen toegestaan om (delen van) het rapport en gehanteerde methodieken en modellen te kopiëren, distribueren, vertonen, op te voeren zolang Ginder als maker van het werk wordt vermeld en het werk niet commercieel wordt gebruikt.

GINDER
Brugstraat 1a
5211 VS ’s-Hertogenbosch
T: 088 210 02 00
E: info@wij*zijn*ginder.nl
I: wij*zijn*ginder.nl

GINDER
komt het tot leven